

REGLER BRUKSPROV

Gäller from 2017-01-01 tom 2021-12-31

Tävlat i år? Vet du värdet
på din brukshund?

Vi vet!

Ring oss så får du veta mer: 0775-88 88 88
eller kontakta ditt lokala Agriaombud som
du hittar på agria.se.

Agria Djurförsäkring är länsförsäkringsgruppens speciallistbolag för djur- och grödaförsäkring.

Agria
Djurförsäkring

INNEHÅLL

Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar	6
Inledning	6
1 Vaccinationer	7
2 ID-märkning	7
3 Ansvar	8
4 Force majeure	8
5 Oacceptabelt beteende	8
6 Hinder för deltagande i utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar	9
7 Doping och andra otillbörliga förhållanden	11
Särskilda regler för bruksprov	12
1 Reglernas tillämplighet m.m.	12
2 Rätt att anordna prov	12
3 Ansökan om och redovisning av prov	12
4 Grupp- och klassindelning	12
5 Villkor för deltagande	12
6 Hinder för deltagande	14
7 Anmälan och avgifter	14
8 Protest	14
9 Regler m.m.	14
10 Maximering av antalet deltagare	14
11 Kontroller	15
12 Lottning om startordning	15
13 Bedömning – allmänt	16
14 Uppläggning – allmänt	16
15 Betygsskala	16
16 Öppen resp. sluten bedömning	16
17 Avstängning av hund	17
18 Krav för godkännande m.m.	17
19 Förarens skyldigheter	18
20 Hunds framförande	18
Funktionärer	20
21 Allmänna bestämmelser	20
22 Domare	20
23 Överdomare	20
24 Tävlingsledare	20
25 Tävlingssekreterare	21
26 Övriga funktionärer	21
27 Kallande av funktionärer	21
Lydnadsmoment	22
Allmänt	22
Appellklass	22
Lägre klass	25
Högre klass	27
Elitklass	30
Specialmoment appellklass	33

Specialmoment skyddshundsgruppen	35
Allmänt	35
Lägre klass	37
Högre klass	40
Elitklass	44
Specialmoment spårhundsgruppen	49
Allmänt	49
Lägre klass	50
Högre klass	52
Elitklass	54
Specialmoment rapporthundsgruppen	55
Allmänt	55
Lägre klass	59
Högre klass	60
Elitklass	61
Specialmoment sökhundsgruppen	62
Allmänt	62
Lägre klass	65
Högre klass	66
Elitklass	67
Materiel	68

REGLER FÖR BRUKSPROV

Gäller from 2017-01-01 tom 2021-12-31

Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar

Anordnade av SKK och till SKK anslutna läns-, special- och verksamhetsklubbar samt avtalsanslutna klubbar.

Dessa regler är fastställda att gälla fr o m 2017-01-01 t o m 2021-12-31. Eventuella ändringar som påkallats av svensk lagstiftning eller FCI återfinns på SKK:s webbplats (www.skk.se).

Nedanstående regler gäller för officiella (stambokförda) utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar samt i tillämpliga delar även vid inofficiella (icke stambokförda) arrangemang som anordnas inom SKK-organisationen. Härutöver gäller i tillämpliga delar SKK:s stadgar, samt bestämmelser som utfärdats av myndighet.

Inledning

Sammanförandet av hundar till utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar ställer krav på såväl arrangör som ägare/förare av hund för att kunna upprätthålla ett gott skydd mot smittsamma sjukdomar och skador på människor, den egna hunden och andra djur.

Hundens välfärd har alltid högsta prioritet på samtliga arrangemang inom SKK-organisationen.

Det är också viktigt att resultatet av bedömningen inte påverkas av otillbörliga förhållanden.

Det åligger deltagare och funktionär **att** handla eller uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK eller dess medlemsorganisationer samt **att** på utställning, prov, tävling eller beskrivning inte agera på sådant sätt att det påverkar andra hundars chanser till rättvis bedömning och att inte heller uttala sig nedsättande om andra hundar, funktionärer eller deltagare.

Samtliga hundar ska ställas till förfogande för de undersökningar och de provtagningar som kan föranledas av kontroll av doping och andra otillbörliga förhållanden.

När veterinärintyg åberopas för en hund ska detta vara utfärdat på av SKK godkänd blankett (se exempelvis F145 Sveriges Veterinärförbund eller motsvarande). Uppgifter som ska finnas med för att intyget ska accepteras är: ras, registrerat namn, registreringsnummer, ID-nummer, beskrivning av skada, om den är förvärvad, vad ingreppet avser, åtgärd, anledning till åtgärd och om kroppsdel avlägsnats kommentera dess utseende. Intyg i original ska alltid medtas vid utställning.

Vidimerad kopia räknas som original.

Arrangör äger rätt att kopiera veterinärintyg.

Person får inte anmäla, föra eller låta framföra hund på utställning, prov, tävling eller beskrivning, och inte heller på utställning delta med avels- eller uppfödargrupp, som:

- på grund av myndighetsbeslut inte får hantera eller inneha djur
- av SKK:s Disciplinnämnd uteslutits ur SKK-organisationen
- av SKK:s Disciplinnämnd, SKK Centralstyrelse, nordisk kennelklubb eller FCI avstängts från rätten att anmäla, föra eller låta framföra hund på utställning, prov, tävling eller beskrivning
- valt att utträda ur SKK-organisationen under pågående utredning i SKK:s Disciplinnämnd.

Hundägare ansvarar för att hund vid utställning, prov, tävling eller beskrivning inte framförs av person som på grund av myndighetsbeslut inte får hantera eller inneha djur, alternativt är utesluten, avstängd eller har utträtt ur SKK-organisationen under pågående utredning i SKK:s Disciplinnämnd.

Hund får inte delta, som under de senaste sex månaderna före aktuellt utställnings-, prov-, tävlings- eller beskrivningstillfälle ägts av person som av SKK:s Disciplinnämnd uteslutits eller ålagts förbud att anmäla, föra eller låta framföra hund vid utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Person som av SKK Centralstyrelse tilldelats tillträdesförbud i enlighet med SKK:s stadga § 9 har inte rätt till tillträde på utställning, prov, tävling eller beskrivning eller annat klubbarrangemang.

Resultat tilldelade i officiell klass registreras hos SKK. Endast registrerad hund kan tilldelas championat.

1. Vaccinationer

Deltagande utländska hundar ska vara införda till Sverige i enlighet med svenska införselbestämmelser för hund avseende rabiesvaccination och avmaskning gentemot bandmask (*echinococcus*).

Deltagande hundar samt andra hundar som har tillåtelse att vistas på området ska vara vaccinerade mot valpsjuka enligt följande:

- Hund **under ett (1) års** ålder: vid **lägst tio (10) veckors** ålder.
- Hund **över ett (1) års** ålder: Hund ska vara vaccinerad vid **lägst tio (10) månaders** ålder och inte vara utförd för mer än **fyra (4) år** sedan.
- Förstagångsvaccination ska vara gjord **minst fjorton (14) dagar före** prov-, tävlings-, beskrivnings och/eller utställningsdagen.

Kontroll av att gällande införsel- och vaccinationsregler följts kan förekomma.

Vidare rekommenderar SKK att deltagande hundar samt andra hundar som har tillåtelse att vistas på området dessutom är vaccinerade mot parvovirusinfektion och parainfluensa (kennelhosta).

2. ID-märkning

Hund ska vara ID-märkt för att få delta på utställning, prov, tävling eller beskrivning. ID-märkningen kan ske genom tatuering eller genom implantat av microchip som uppfyller ISO-standard 11784 och 11785.

Vid utställning anordnad av SKK:s centralstyrelse eller SKK/länsklubb är arrangören skyldig att tillhandahålla avläsare.

Kontroll av ID-märkning kan ske.

3. Ansvar

Hundägare eller dennes ombud står under pågående utställning, prov, tävling eller beskrivning under det ansvar som följer av *lagen om tillsyn över hundar och katter*.

Deltagare vid utställning, prov, tävling eller beskrivning svarar för att hunden hålls på ett sådant sätt att den inte kan tillfoga sig själv eller andra skada. Förvaring i bil, bur, tält eller dylikt får under inga omständigheter ske under sådana förhållanden att hunden kan ta skada.

Om hundägare eller dennes ombud under utställning, prov, tävling, beskrivning eller klubborganiserad aktivitet förvarar hund i strid mot ovanstående ska denne, av tjänstgörande funktionär, på särskild blankett, rapporteras till SKK. Exempel på funktionär är: domare, beskrivare, bestyrrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov- eller tävlingsledare, ringsekreterare, instruktör, figurant vid prov m.fl.

Det åligger arrangören att se till att blanketten finns tillgänglig vid arrangemanget.

Arrangerande klubb fritar sig och sina funktionärer från allt ansvar för skada eller förlust som kan uppstå för hundägare i samband med utställning, prov, tävling eller beskrivning. Detsamma gäller skada som förorsakats av hund under pågående utställning, prov, tävling eller beskrivning om skadan inte bevisligen varit en följd av uppenbart bristande arrangemang.

Aga av hund är förbjuden.

4. Force majeure

Arrangören är inte skyldig att återbetala anmälningsavgiften om arrangemanget blivit inställt på grund av force majeure.

SKK eller medlemsorganisation svarar inte för skador eller direkta eller indirekta kostnader som orsakats på grund av icke genomfört evenemang. Inte heller förtroendevald, tjänsteman eller funktionär inom SKK eller medlemsorganisation som fattat beslut om sådant evenemang, svarar för skador eller direkta eller indirekta kostnader.

5. Oacceptabelt beteende

Hund som under utställning, prov, tävling, beskrivning eller klubborganiserad aktivitet uppvisar ett oacceptabelt beteende genom att visa aggressivitet, göra utfall eller på annat sätt uppträda hotfullt mot människor och/eller andra hundar eller tamdjur, ska på

särskild blankett rapporteras till SKK av tjänstgörande funktionär.

Tjänstgörande funktionär **har** en särskild rapporteringsskyldighet rörande oacceptabelt beteende enligt ovan. Denna gäller även om den tjänstgörande funktionären inte själv har bevittnat den aktuella händelsen. Det åligger arrangör att se till att blanketten finns tillgänglig vid alla arrangemang och klubborganiserade aktiviteter.

Exempel på funktionär är: domare, beskrivare, bestyrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov- eller tävlingsledare, ringsekreterare, instruktör, figurant vid prov m.fl.

Rapporterad hund kan avvisas från området.

6. Hinder för deltagande i utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar

Mentalitet

Hund som vid tre (3) tillfällen tilldelats Disqualified eller 0 pris med hänvisning till mentaliteten, äger inte rätt att delta. Tjänstgörande domare har i samtliga, prov-, tävlings- och beskrivningsformer rätt att utdela Disqualified med hänvisning till mentaliteten om domaren bedömer att hunden utifrån aktuell prov-, tävling- eller beskrivningsforms förutsättningar uppvisar aggressivitet, eller tydligt flyktbeteende dvs då hund kastar sig paniskt iväg från domaren/funktionären och det inte finns någon möjlighet att närma sig hunden på naturlig väg.

Smittsam sjukdom

Hund som har en smittsam sjukdom eller ohyra får inte delta.

Hund får inte delta som under den senaste månaden har haft eller misstänkts ha haft valpsjuka, parvovirusinfektion eller kennelhosta, eller som under den senaste månaden vistats tillsammans med hund som då var sjuk i någon av dessa sjukdomar.

Hund får inte delta tidigare än 2 månader efter avslutad karantänsvistelse.

Dräktig tik och valptik

Dräktig tik får inte delta i utställning, prov, tävling eller beskrivning 30 dagar före valpning, beräknat från 63 dagar efter första parningen, och får inte heller delta förrän 75 dagar efter valpning, oavsett resultatet av valpningen.

Valpar

Valpar under 4 månaders ålder får inte delta på utställning, prov, tävling eller beskrivning och inte heller införas på området. Det är arrangörens ansvar att definiera vad som är området.

Öronkuperade hundar

Födda före 1 januari 2008:

- Hund född i land där öronkupering inte var tillåten när den företogs alternativt är fallen undan dansk-, finsk-, norsk- eller svenskägd tik **får inte delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning.

- Hund född i land där öronkupering var tillåten när den företogs **får delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning.

Födda 1 januari 2008 eller senare:

- **Får inte delta** på utställning eller SBK:s exteriörbeskrivning.
- Hund född i land där öronkupering var tillåten när den företogs **får delta** på prov, tävling och beskrivning.
- Hund född i land där öronkupering inte var tillåten när den företogs **får inte delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning.

Svanskuiperade/amputerade hundar och hundar som inte fötts med naturligt hellång svans

I detta sammanhang likställs svansamputerade hundar med svanskuiperade.

Födda före 1 januari 2008:

- Hund född i land där svanskuipering var tillåten när den företogs och som inte är fallen undan svensk- eller norskägda tik **får delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning.
- Hund född i Sverige och där svanskuiperingen utförts av veterinärmedicinska skäl för att avhjälpa en efter födelsen förvärvad skada och där intyg i enlighet med vad som anges i inledningen till allmänna regler kan uppvisas i original såväl vid arrangemanget som senare **får delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning.
- Dock gällande hund av raserna dobermann och rottweiler född i land där svanskuipering inte var tillåten när den företogs, oavsett de veterinärmedicinska skäl som anges ovan, **får inte delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov eller tävling. Däremot **får den delta** på Mentalbeskrivning Hund.

Födda 1 januari 2008 eller senare:

Prov, tävling och beskrivning

- Hund född i land där svanskuipering var tillåten när den företogs eller som har svanskuiperats av veterinärmedicinska skäl alternativt inte är född med naturligt hellång svans **får delta** på prov, tävling och beskrivning.
- Hund född i land där svanskuipering inte var tillåten då den företogs **får inte delta** på prov, tävling eller beskrivning.

Generalklausul och dispensmöjlighet

Hund som förts ut ur Sverige och som blivit öronkuperad eller svanskuiperad eller fått annan i Sverige otillåten åtgärd vidtagen, får efter återinförelse till Sverige inte delta på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning. Detta gäller även valpar undan tik som förts ut ur Sverige, om valparna fötts inom ett år från dagen för utförelsen av tiken.

Från denna bestämmelse kan SKK:s centralstyrelse medge undantag om det klart framgår att utförelsen inte skett för att kringgå reglerna om hinder för deltagande, eller om synnerliga skäl föreligger.

7. Doping och andra otillbörliga förhållanden

Deltagande hund får inte vara skadad eller sjuk. Den får inte heller vara påverkad på otillbörligt sätt, det vill säga den får inte vara utsatt för åtgärd som otillbörligt kan påverka utseende, prestation, reaktion eller yttring av skada eller sjukdom.

Det åligger den som är ansvarig för hunden att vid behandling eller annan åtgärd förvissa sig om vad detta kan innebära i fråga om hundens rätt att delta vid utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Doping av hund regleras av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om träning och tävling med djur, SJVFS 2011:24 saknr L17, 7 kap. 1-2 §§ samt bilaga 2 till dessa föreskrifter.

Därutöver återfinns detaljerade regler för vilka behandlingar och åtgärder som är otillåtna inom SKK-organisationen i Nationellt dopingreglemente för hund. Här finns också regler för dispensansökan från SKK-organisationens dopingreglemente.

Då utställningsbestyrelse/provledning/tävlingsledning bestämt att prov för utrönande av eventuell doping eller annan otillåten åtgärd ska tas, är den som är ansvarig för hunden skyldig att ställa aktuell hund till förfogande för provtagning och för de ytterligare undersökningar som kan föranledas därav. Manipulation av prov för dopinganalys är förbjuden.

Kastrerad hanhund/tik

- Hanhund som kastrerats kirurgiskt, oavsett orsak, medges inte dispens att delta vid utställning och SBK:s exteriörbeskrivning utan ska tilldelas Disqualified respektive ej godkänd.
- Hanhund som kastrerats kirurgiskt medges generell dispens att delta vid prov, tävling eller beskrivning. Vid internationella prov och tävlingar kan särskilda krav på testikelstatus föreligga – för upplysning om detta, se det specifika regelverket.
- Hanhund som kastrerats genom medicinsk behandling medges inte dispens för deltagande vid utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning.
- Tik som kastrerats genom kontinuerlig medicinsk behandling eller kirurgisk behandling medges generell dispens för deltagande vid utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning. Se vidare *Nationellt dopingreglemente för hund*.

Särskilda regler för bruksprov

1. Reglernas tillämplighet m.m.

Dessa regler ska tillämpas vid officiella bruksprov och tävlingar inom Svenska Bruks- hundklubben (SBK).

Härutöver gäller kompletterande anvisningar på SBK:s hemsida. På SBK:s hemsida finns också "Regelguiden bruksprov" som fördjupningsmaterial.

2. Rätt att anordna prov

Officiella bruksprov och tävlingar anordnas av lokalklubb eller distrikt (distrikt endast SM) på uppdrag av förbundsstyrelsen (FS). Inom varje distrikt får ett elitklassprov per grupp och år utlysas som distriktsmästerskap (DM). Rasklubb äger rätt att anordna prov i alla klasser och grupper i samråd med aktuellt distrikt där provet är förlagt. Rasklubb äger även rätt att utlysa ett prov per grupp, klass och år som rasklubbmästerskap. Ap- pellklass anordnas av lokalklubb eller rasklubb efter ansökan hos och godkännande av distrikt. Föranmälan om appellklass ska göras av distriktet till förbundskansliet.

Uppenbart åsidosättande av fastställda regler för bruksprov kan medföra att arrangör ej ges tillstånd att anordna prov under viss tid.

3. Ansökan om och redovisning av prov

Officiella bruksprov ska ansökas hos SBK för godkännande och fastställande. Ansökan sker enligt SBK anvisningar.

Fastställda tävlingsprogrammet finns i SBK Tävling.

Redovisning av prov sker enligt SBK anvisningar.

4. Grupp- och klassindelning

Grupperna är:

Appellklass (akl)

Skyddshundsgrupp (skh-gr)

Spårhundsgrupp (sph-gr)

Rapporthundsgrupp (rph-gr)

Sökhundsgrupp (sök-gr)

Inom skydds-, spår-, rapport- och sökhundsgrupperna tävlas i lägre klass (lkl), högre klass (hkl) och elitklass (ekl). Vid tävling om svenskt mästerskap tillämpas reglerna för elitklass.

5. Villkor för deltagande

- a) Hunden ska delta under det namn den är registrerad. Resultat för hund som tävlar under oriktiga anmälningsuppgifter stryks. Svenskägd hund ska vid anmälnings-

tidens utgång vara registrerad i SKK. För utlandsägd hund ska kopia av registreringsbeviset skickas till SKK:s kansli för registrering av hundens uppgifter i SKK:s databas innan anmälan sker. I de fall dessa krav ej uppfylls kommer erhållna resultat att annulleras. Observera att om en utländsk hund delägs av en person boende i Sverige, måste hunden vara omregistrerad i SKK före anmälningstidens utgång.

- b)** För förare bosatt i Sverige krävs medlemskap i SBK. För förare bosatt utom Sverige krävs medlemskap i av SKK erkänd utländsk kennelorganisation, alternativt medlemskap i SBK. Förare, bosatt i Sverige, får under en och samma tävlingssäsong (= kalenderår) representera endast en lokalklubb och därutöver en eller flera rasklubbar i SBK, vid tävlande med hund av ras hänförd till respektive rasklubb. Undantag gäller dock för förare, vars medlemskap upphör under säsongen. Vid förnyelse av detta kan byte av klubb ske.
- c)** Föraren ska under året uppnå lägst 12 års ålder.
- d)** För hund som uppnått 18 månaders ålder krävs genomgången mentalbeskrivning (MH) för deltagande i prov och tävling. (Med genomgången MH menas att denna är helt genomförd alt. avbrutits av beskrivaren.) För de raser som SBK inte har avelsansvar för (se rasförteckning på SBK:s hemsida) kan kravet på MH ersättas av genomfört BPH.
- e)** I appellklass får hund som uppnått 12 månaders ålder delta. Hund som godkänts i lägre klass (oavsett grupp) får inte längre delta i appellklass.
- f)** För deltagande i lägre klass erfordras att hund uppnått uppflyttningspoäng i appellklass samt att den uppnått 18 månaders ålder.
- g)** För deltagande i högre klass resp. elitklass erfordras, att hund uppnått uppflyttningspoäng i närmast föregående klass i gruppen. Om hund erhållit uppflyttningspoäng i en klass får den fortsatt delta i denna klass under förutsättning att den inte blivit godkänd i den klass i gruppen till vilken uppflyttning skett.
- h)** För deltagande i skyddshundsgruppens samtliga klasser krävs att hunden är av ras för vilken SBK har avelsansvaret (se rasförteckning på SBK:s hemsida). Det krävs också licens utfärdad av SBK.
För skyddsutbildad tjänstehund krävs ej licens, dock erfordras att myndighetens godkännande kan styrkas.
- i)** Tjänstehundcertifikat som bevaknings- eller räddningshund berättigar hund att omedelbart delta i lägre klass. Försvarsmaktens Tjänstehundcertifikat III berättigar hund att omedelbart delta i samtliga grupper, utom rapporthundsgruppens, elitklass.

6. Hinder för deltagande

Se även ”Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar” i början av dessa regler.

- a) Tik som löper får inte delta.
- b) Hund får under en och samma dag delta i endast en grupp. Förare får, under en och samma tävling och/eller dag, delta med endast en hund och i endast en klass. Förare till tävlande hund må dock under samma dag tjänstgöra som den ene av de båda förarna åt annan hund vid momentet rapportföring.
- c) Förare/ägare till hund som deltar i tävling/prov får ej tjänstgöra som funktionär inom den klass i gruppen av tävlingen vari hunden deltar.

7. Anmälan och avgifter

Anmälan till officiella prov och SM görs enligt SBK anvisningar.

Regler kring återbetalning finns i SBK anvisningar.

8. Protest

- a) Förare som anser sig ha behandlats orättvist kan söka rättelse genom att avge protest till överdomare eller den domare som fungerar som överdomare. Protest får inte avse domslut utan endast tekniskt fel. Protest ska vara skriftlig och avlämnas till arrangören senast en halvtimme efter att provet slutförts för dagen i aktuell klass. Protesten ska avgöras innan provet är slut för dagen. Avslagen protest ska skriftligen motiveras.
- b) Klagande som inte är nöjd med överdomarens beslut kan besvära sig hos SBK Förbundsstyrelse (FS). Besvär ska skriftligen vara FS tillhanda senast en vecka efter provet.

9. Regler m.m.

Det åligger arrangören att hålla dessa regler samt övriga anvisningar för bruksprov etc. tillgängliga på tävlingsplatsen.

10. Maximering av antalet deltagare

Arrangören bestämmer maximiantalet deltagare i provet.

Om antalet anmälda deltagare i någon av grupperna (i appellklass specialprovsalternativ) ej uppgår till minst tre vid anmälningstidens utgång äger arrangör rätt att, efter anmälan till vederbörande distrikt, inställa provet i gruppen.

Vid maximering av antalet deltagare gäller generellt att anmälningar inkomna i ordinarie tid går före efteranmälningar. Prioritering vid för stort antal anmälda ska göras via funktion i SBK Tävling. Bestämmelserna för prioriteringen kungörs årligen i SBK Tävling. För svenskt mästerskap (SM) gäller speciella regler som finns i anvisningar på SBK:s hemsida.

Vid större antal anmälda än det finns ordinarie platser kan arrangören upprätta en eller

flera reservlistor. Vid dubblerad tävling med stort antal reserver bör upprättas en reservlista per dag. Vid uppdelning i flera tävlingar i samma klass men under samma dag ska upprättas en gemensam reservlista.

Antalet hundar på reservlista avgörs av arrangören. Vid placering på reservlista gäller samma prioritering som för ordinarie platser. I PM till reserver ska anges deras placering på reservlistan och antal ordinarie platser.

Ordningsföljden på reservlistan bör följas så långt möjligt vid erbjudanden om ordinarie plats, dock kan arrangören vid sena återbud inte förväntas söka kontakt flera gånger innan erbjudandet om ordinarie plats går vidare till nästa namn på listan.

Om förare avsäger sig reservplatsen innan ordinarie plats erbjudits så räknas detta som att hunden lottats bort och återbetalning av startavgift sker utan speciella villkor. Samma gäller om ordinarie plats erbjuds senare än tre dagar före tävlingen. Om ordinarie plats erbjuds minst tre dagar före tävlingen så gäller samma krav för återbetalning av startavgiften som på deltagare med ordinarie plats från början.

11. Kontroller

Arrangör är skyldig att kontrollera

- att hund är **ID-märkt**
- att hunden genomgått **mentalbeskrivning eller BPH**
- att förare i skyddshundsgruppen innehar licens (eller motsvarande för tjänstehund)
- att hunden är **vaccinerad** enligt gällande bestämmelser
- att föraren har giltigt **medlemskap**

Tävlande, som ej kan uppvisa giltigt medlemskort eller **licens** (i skyddshundsgruppen) ska erlägga en extra avgift om 10 kronor, vilken tillfaller arrangören. Det åligger sådan tävlande att inom tre dagar efter tävlingstillfället hos arrangören styrka sitt medlemskap/sin licens. Sker inte detta ska resultatet strykas.

12. Lottning om startordning

Arrangören kan i förväg lotta deltagare till olika grupper och kalla grupperna till olika tidpunkter och/eller platser för lottning av startordning inom gruppen.

Genom tävlingsledarens försorg ska lottning om startordning ske grupp- och klassvis på tävlingsplatsen vid utlyst tidpunkt och i närvaro av de tävlande. Lottad startordning gäller för huvud- och spårmomenten tillika sök- och rapportmomenten i appellklass. För övriga moment gäller att lottordningen bör bibehållas där så är praktiskt genomförbart.

Vid SM kan, om arrangören så finner lämpligt, det avslutande skyddsarbetet gå i startordning efter dittills uppnådd poäng (sämst placerade startar först och så vidare).

Uppdelas tävlande vad gäller spårmoment i flera grupper sker lottning till viss grupp enligt ovan angivna bestämmelser. Lottning av startordning inom sådan grupp sker vid framkomsten till fältprovsmarkerna.

13. Bedömning - allmänt

a) Moments början och slut

Hunden får inte lastas för annat än det som förekommer under själva momentet. Början och slut anges för varje moment först under rubriken "Bedömning".

b) Vägran

Som regel kan ett moment avbrytas när hunden vägrat att åtlyda tredje kommandot/tecknet. Samma gäller om hunden återvänder till förarens sida utan att ha utfört momentet (gäller ej återkallande i samband med tjuvstart). Domare har även rätt att avbryta ett moment om hunden visar uppenbar oförmåga att genomföra detsamma.

c) Kommandon och tecken

Utöver kommando eller tecken får hundens namn användas som lystringsord. Använder föraren tecken så får detta i princip inte utsträckas längre i tiden än ett muntligt kommando. Tecken som alternativ till muntligt kommando får endast användas i de moment och för de kommandon där så anges i reglerna. Tekniska hjälpmedel får inte användas, med undantag för momenten "Genomsökande av område och markering" samt "Avsökande" där visselpipa är tillåten. I dessa regler angivna kommandoord är önskvärda. Används tecken ska detta, vad avser lydnamnsmomenten, anmälas till domarna i förväg.

d) Betyg under 10 ska motiveras.

14. Uppläggning - allmänt

a) Likvärdig prövning

Tävlingsledarens ambition ska vara att pröva hundarna på ett så likvärdigt sätt som möjligt. Det gäller tider, sträckor etc.

b) Tekniskt fel

Om ett moment ej kunnat utföras som planerat så avgör domarna om momentet trots detta går att bedöma eller om det ska betraktas som ett tekniskt fel och momentet således göras om. En förare kan aldrig orsaka ett tekniskt fel genom att inte följa regler och anvisningar eller de order som ges av tävlingsledaren.

15. Betygsskala

Bedömningen sker enligt nedanstående betygsskala:

0 (ej godkänd) – 5 – 5,5 – 6 – 6,5 – 7 – 7,5 – 8 – 8,5 – 9 – 9,5 – 10.

Betygen multipliceras med för varje moment angiven koefficient.

16. Öppen resp. sluten bedömning

Bedömningen är öppen eller sluten eller en kombination av båda. Öppen bedömning är obligatorisk i lydnamnsmoment och skyddsmoment. Då fungerande domare så finner lämpligt bör öppen bedömning även tillämpas vid andra moment. Tillämpas sluten bedömning bör domarnas betyg bekantgöras under tävlingens gång.

17. Avstängning av hund

a) Underkänt huvudmoment

I alla grupper utom appellklass äger domarna rätt att avstänga hund som underkänts i huvudmomentet från fortsatt deltagande.

b) Övrigt olämpligt uppträdande

Hund som vid något tillfälle under provet uppträder olämpligt, t.ex. förföljer vilt, utesluts från vidare tävlan i provet. Sådant beslut fattas av domare i den klass hunden deltar samt införs på resultatlistan och domarprotokollet. Anmälan om avstängning ska omgående insändas till förbundskansliet genom arrangörens försorg. FS äger rätt att avstänga hund för längre eller kortare tid.

c) Störande hundar vid momentet ”Platsliggande”

Hund som vid momentet ”Platsliggande”, utan att själv vara provocerad, lämnar sin plats och utan aggression engagerar sig (t ex. lekinvit) i annan hund ska rapporteras (aggression faller under ”Oacceptabelt beteende”, se ”Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar”). Beslut om rapportering tas av tjänstgörande domare och rapporten insänds via arrangören till SBK tillsammans med redovisningen av provet. SBK kan, grundat på en eller flera insända rapporter, besluta om förbud för hund att tävla i bruksprov under viss tid.

18. Krav för godkännande m.m.

a) Minimifordringar

För godkännande, uppflyttning och certifikatpoäng gäller i tabellen angivna minipoängtal.

	Appellklass	Lägre klass	Högre klass		Elitklass	
			Skh-gr	Övr gr	Skh-gr	Övr gr
Godkännande	125	300	350	300	400	325
– därav i spec-mom	45	175	230	180	265	190
Uppflyttning	175	420	490	480	–	–
– därav i spec-mom	63	245	322	288	–	–
– därav i lydn-mom	–	125	144	144	–	–
Certpoäng	–	–	–	–	640	520
– därav i huv-mom *)	–	–	–	–	277,5	240
– därav i lydn-mom	–	–	–	–	189	189

* Huvudmomenten är skydds-, spår-, rapport- och sökmomenten.

b) Certifikat

Bruksprovscertifikat (cert) tilldelas vinnande hund inom varje grupp av elitklass vid officiellt bruksprov under förutsättning att föreskriven certifikatpoäng uppnåtts. Dessutom tilldelas annan än vinnande hund certifikat (under förutsättning att föreskriven certifikatpoäng uppnåtts), om:

- dennes poängsumma uppgår till minst 680 poäng (skyddshundsgruppen) resp. 585 poäng (övriga grupper),
eller
- dennes poängsumma ej understiger segrarens med mer än 16 poäng (skyddshundsgruppen) resp. 10 poäng (övriga grupper).

c) Ordningsföljd mellan hundar

Hund, vars resultat fyller fordringarna för certifikatpoäng, uppflyttning resp. godkännande, ska placeras före hund, vars resultat icke fyller motsvarande krav, oavsett om förstnämnda hund har lägre sammanlagd poängsumma. Vid lika poäng och uppnådda fordringar avgörs placeringen i första hand av uppnådd poäng i huvudmomentet och i andra hand av totalpoäng i specialmomenten. Vid lika poäng även här delas placeringen och nästa platssiffra utgår.

d) Kompetensbeteckningar

Hund som godkänts i någon klass betecknas

- 1) Gruppens fastställda beteckning (Skh, Sph, Rph, Sökh).
- 2) Efter grupp-beteckningen tillfogas siffran I för lägre klass, II för högre klass och III för elitklass.

19. Förares skyldigheter

Förare är skyldig att väl känna och följa de regler och anvisningar som utfärdas för prov och tävlingar samt de ytterligare anvisningar som meddelas av tävlingsledaren.

Så kallat tagghalsband eller rosenkrans får icke användas under prov. Munkorg får endast användas där sådan föreskrivs.

Vid prov och tävling med skydds-, rapport- och sökhundar ska hunden under fältarbete (momenten "Avsökande", "Rapportföring" resp. "Genomsökande") bära tjänstetecken på kroppens båda sidor (se SBK:s hemsida). Detsamma gäller i momentet "Uppletande av föremål" i samtliga grupper.

Förare som avbrutit tävling får ej avlägsna sig från tävlingsplatsen utan att dessförinnan meddela arrangören. Detta gäller oavsett resultatet, om hunden fullföljt provet etc.

Förare som icke följer dessa bestämmelser eller i övrigt uppträder olämpligt kan av överdomare och/eller domare uteslutas från provet.

20. Hunds framförande

- a) Hunden ska ha samma förare i samtliga moment.
- b) Vid samtliga lydnadsmoment och i skyddsmomenten ska hund, om ej annat framgår av reglerna, framföras fritt vid sidan. Kopplet ska därvid avläggas eller bäras osynligt för hunden.
- c) Med utgångsställning menas att hunden är sittande vid förarens vänstra sida.

- d)** Vid hunds inkommande till den stillastående förarens sida accepteras att den först sätter sig framför och sedan kommenderas in till vänster sida. Föraren avgör när hunden ska kommenderas in.
- e)** Tävlade får inte ta emot hjälp av utomstående.
- f)** I lydnamsmomenten gäller att den tävlade, för att ej erhålla betygsneddrag, inte får uppmuntra hunden (genom klappning eller liknande) under ett moments genomförande. Detta är däremot tillåtet efter varje avslutat moment.
- g)** Godis eller hjälpmedel såsom boll, ring och dylikt får ej användas från och med att hunden beträder appellplanen och till och med att denna lämnats. Detsamma gäller vid moment där flera hundar använder samma mark.

Funktionärer

21. Allmänna bestämmelser

Vid i dessa regler upptagna prov ska funktionärer utses och tjänstgöra enligt vad nedan stadgas.

För samtliga kategorier av funktionärer gäller att de ska efterleva de etiska regler och riktlinjer som formulerats i dokumentet ”Etisk policy för prov och tävlingar inom Svenska Brukshundklubben”.

22. Domare

Bruksprovsdomare finns av två slag, nämligen domare av första klass och domare av andra klass. Domare ska vara auktoriserade för de moment de dömer.

- a) Varje moment ska dömas av två domare enligt följande:
  - Appellklass, lägre klass, högre klass och ”Platsliggande med skott” samt ”Uppletande av föremål” i elitklass – domare av första eller andra klass
  - Elitklass utom ”Platsliggande med skott” och ”Uppletande av föremål” – domare av första klass;
- b) Ett och samma domarlag kan anlitas för två eller flera klasser om detta kan ske utan olägenhet. Bedömningen av tävlande inom samma tävling ska ordnas så att ett och samma moment döms av ett och samma domarlag.
- c) Domarlag utser inom sig den ena domaren att fungera som ordförande.
- d) Domare som ej tjänstgjort vid officiellt bruksprov eller deltagit vid regional domarkonferens under det senaste kalenderåret äger ej döma med mindre än att förnyad prövning av kompetensen skett (enligt SBK:s bestämmelser).
- e) För domare auktoriserad i Sverige krävs medlemskap i SBK. För utländsk domare krävs tillstånd från hemlandet via SKK.
- f) Domare, som visar uppenbar olämplighet vid utövandet av sitt domarskap, kan få auktorisationen återkallad för viss tid eller för alltid. Domare får inte tävla i någon klass på prov/tävling där domaren själv dömer.

23. Överdomare

Vid tävling om svenskt mästerskap utses en överdomare, som ska vara domare av första klass och behörig att döma förekommande grupper. Det står arrangör fritt att utse överdomare även vid andra prov. Överdomaren avgör protester och får även vidta andra åtgärder som kan vara pakallade.

Vid prov utan särskild överdomare avgörs protester av domarlags ordförande. Härvid gäller, att sådan domare inte bör avgöra protest inom egen grupp, utan om möjligt överlåta detta på annat domarlags ordförande.

24. Tävlingsledare

Ledningen av prov enligt dessa regler utövas av en tävlingsledare, som ska vara auktoriserad för de grupper som provet omfattar. Som tävlingsledare får också fungera domare

(auktoriserad före år 2017 eller med tävlingsledarauktorisation i botten), auktoriserad för de grupper som provet omfattar. Vid tävling om svenskt mästerskap ska tävlingsledaren vara auktoriserad eller domare av första klass. Tävlingsledaren är ansvarig för hela provet.

Tävlingsledare, som ej tjänstgjort vid officiellt bruksprov eller deltagit vid regional konferens under de två senaste kalenderåren, äger ej tjänstgöra med mindre än att förnyad prövning av kompetensen skett (enligt SBK:s bestämmelser).

- a) Om prov omfattar flera grupper och klasser kan flera tävlingsledare utses om det är erforderligt.
- b) Vid prov i appellklass kan arrangören, om så kan ske utan olägenhet, uppdra åt den ene av domarna att fungera som tävlingsledare.
- c) I samtliga grupper och klasser bestäms momentens ordningsföljd av tävlingsledaren, i den mån dessa regler icke anger eller förutsätter särskild ordningsföljd.
- d) Arrangemangen bestäms av tävlingsledaren med tillgodoseende av domarnas och överdomarens särskilda önskemål.

25. Tävlingssekreterare

Vid varje prov enligt dessa regler ska tjänstgöra en tävlingssekreterare, som ska vara auktoriserad. Tävlingssekreteraren ansvarar för att resultatlistor och övriga dokument från provet blir korrekt förda/upprättade.

Tävlingssekreterare, som ej tjänstgjort vid officiellt bruksprov under de två senaste kalenderåren, äger ej tjänstgöra med mindre än att förnyad prövning av kompetensen skett (enligt SBK:s bestämmelser).

26. Övriga funktionärer

De ytterligare funktionärer som krävs för provs genomförande kan vara spårläggare, figuranter, protokollförare, sambandspersonal etc. Dessa utses av arrangören genom tävlingsledaren. Skyddshundsfiguranter utses av distriktet. Skyddshundsfiguranter ska vara auktoriserade (gäller ej "Avsökande" samt den passiva figuranten vid momentet "Dubbelretning").

Skyddshundsfigurant, som varken tjänstgjort vid officiellt bruksprov eller deltagit i av distriktet anordnad preparandkurs i skyddstjänst under det senaste kalenderåret, äger ej tjänstgöra med mindre än att förnyad prövning av kompetensen skett (enligt SBK:s bestämmelser).

Det åligger funktionär att handla enligt tävlingsledarens anvisningar samt att väl förbereda sig för uppgiften. I förekommande fall ska funktionär vara beredd att lämna upplysning om hunds uppträdande till domare.

27. Kallande av funktionärer

Överdomare, domare och skyddshundsfigurant kallas till tjänstgöring vid officiella bruksprov genom SBK-distriktets försorg, gäller även prov arrangerade av rasklubb.

Vid SM kallas dessa funktionärer av FS.

Lydnadsmoment

Allmänt

Bedömning:

Hund som startar före kommando

Hund som, i moment där den sändes från förarens sida, tjuvstartar kan tilldelas högst betyg 6, detta under förutsättning att hunden omedelbart låter sig inkallas till sidan igen, annars underkänns den.

Hund som inte är tyst

Hund som ger ihållande skall i moment, där skallgivning inte ingår, ska underkännas i momentet. Högre betyg än 7 bör inte ges till hund som gnäller högljutt, gläfsar eller morrar.

Uppläggnings:

Om ej annat anges sker förarens kommandon efter tävlingsledarens order.

Appellklass

LINFÖRIGHET Koefficient 4

Kommando: "Fot"

Hunden, som förs i fritt hängande koppel, ska villigt följa föraren, gående på dennes vänstra sida med huvudet eller bogen i jämnhöjd med förarens knä. Linförighet ska prövas i olika gångarter (vanlig marschtakt och språngmarsch) och i samband med vändningar. Då föraren gör halt ska hunden utan kommando genast stanna i utgångsställning. Vid nytt marschantråde och vid förändringar av gångart får kommandot upprepas.

Bedömning: Momentet börjar vid första marschanträdet och slutar på tävlingsledarens tillsägelse. Hund som under större delen av momentet förs i stramt koppel (hunden stretar eller släpar efter) eller följer föraren på längre avstånd än ca 1 m kan inte godkännas.

FRAMFÖRGÅENDE Koefficient 2

Kommando: "Fot" – "Före" – "Stanna"

På kommando ska hunden kopplad gå framför föraren i koppellets längd. När föraren gör halt ska hunden på kommando genast stanna.

Bedömning: Momentet börjar i och med den inledande förflyttningen och är slut efter halten under linförighet. Tillåts hunden helt bestämma riktningen ska den underkännas. Hund som stretar, nosar, ej håller avståndet eller sätter sig vid halt bör ej ges högre betyg än 8. Hund som vänder tillbaka och någon gång befinner sig bakom eller i jämnhöjd med föraren ska underkännas.

Uppläggnings: Från linförighet kommenderas hunden att gå framför föraren. Efter ca 25 m beordras föraren göra halt, gå fram till hunden och göra halt om marsch. Momentet prövas endast i en riktning. Momentet avslutas med halt under linförighet.

PLATSLÄGGANDE Koefficient 2

Kommando: "Fot" – "Plats", "Ligg" eller tecken

På kommando ska hunden snabbt lägga sig. Platsläggandet utförs under gång utan att föraren stannar. Föraren fortsätter ca 10 m från den liggande hunden.

Bedömning: Momentet börjar i och med den inledande förflyttningen och är slut då föraren stannat och vänt sig om. Hund som lägger sig före kommando underkänns. Om hunden inte lägger sig och detta upptäcks av föraren efter några stegs förflyttning ska hunden underkännas även om föraren genom förnyat kommando lyckas förmå den att inta liggande ställning. Hund som först lägger sig och sedan sätter eller ställer sig underkänns.

Uppläggning: Föraren gör helt om halt och avhämtar hunden på tillsägelse av tävlingsledaren.

INKALLANDE Koefficient 2

Kommando: "Hit" – ("Fot")

Föraren lämnar den sittande hunden och går ca 15 m. Hunden ska sedan inkallas.

Bedömning: Momentet börjar då föraren lämnar hunden och är slut då hunden intagit utgångsställning igen. Huvudvikten ska läggas vid att hunden visar god lydnad och snabbhet vid inkallningen. Ändrar hunden ställning före inkallningskommandot ges högst betyg 8. Hund som före inkallningskommandot avviker mer än ca 3 m från sin plats underkänns.

HOPP ÖVER HINDER Koefficient 2

Kommando: "Hopp" – ("Fot")

Föraren lämnar hunden sittande på ena sidan av hindret och förflyttar sig själv till andra sidan. Hunden ska på kommando hoppa fritt över hindret och inta utgångsställning. Hindrets höjd, bredd och utformning framgår av kapitel "Materiel".

Bedömning: Momentet börjar när föraren lämnar hunden och är slut då hunden efter hoppet intagit utgångsställning. Om hindret rivs eller används som stöd underkänns momentet. Vidrörande av hindret ska medföra högst betyg 8. Sker hoppet utan att föraren gett kommando ges högst betyg 6. Detta under förutsättning att föraren hunnit inta sin plats, hoppar hunden tidigare underkänns momentet. Hund som byter ställning eller förflyttar sig före kommandot kan inte ges högre betyg än 8.

Uppläggning: Tävlingsledaren bestämmer på vilken sida av hindret hunden ska lämnas men föraren äger rätt att avgöra på vilket avstånd och även sitt eget avstånd till hindret på andra sidan.

PLATSLIGGANDE Koefficient 4

Kommando: "Plats" eller tecken – "Stanna kvar"

Förarna lägger hundarna bredvid varandra med ca 7 m mellanrum och avlägsnar sig gående omkring 15 m och stannar där vända mot och synliga för hundarna. Dessa ska kvarligga under 3 minuter utan att förflytta sig. När föraren lämnar hunden må kommando användas. På order av tävlingsledaren avhämtar förarna hundarna.

Bedömning: Momentet börjar då tävlingsledaren beordrar nedläggning av hundarna och är slut när tiden gått ut. Om hunden kryper mer än ca 3 m underkänns den. För hund som sätter sig ges högst betyg 8, ställer den sig ges högst betyg 5. Sedan förarna lagt ned och lämnat hundarna får dessa inte påverkas. Domarna kan dock ge order om avhämtning av hund om den allvarligt stör andra. Om momentet på grund av tekniskt fel (till exempel hundslagsmål) måste göras om, får inte de hundar delta som eventuellt räknas som vållande/delvallande till den inträffade störningen. Ej heller får de hundar som oberoende av störningen redan åsamkat sig ett underkänt betyg delta. För övriga hundar gäller att platsliggandet återupptas för den tid som återstod vid avbrottet, denna tid räknas från att förarna åter intagit sina platser. Fel begångna före respektive efter avbrottet summeras, dock gäller att hund som hade sittande ställning vid avbrottet inte belastas för om den sätter sig efter avbrottet och hund som hade stående ställning vid avbrottet belastas inte om den sätter eller ställer sig efter avbrottet.

Uppläggning: Tiden räknas från det ögonblick förarna, efter att ha lämnat hundarna, intagit sina anvisade platser. Momentet ska utföras med minst två hundar.

Vid bredare grupp än 45 m bör uppdelning i omgångar ske.

Summa koefficient för lydnadsmoment i appellklass 16

Lägre klass

LINFÖRIGHET Koefficient 3

Kommando: "Fot"

Som i appellklass.

Bedömning: Som i appellklass.

FRAMFÖRGÅENDE Koefficient 2

Kommando: "Fot" – "Före" – "Stanna"

Som i appellklass.

Bedömning: Som i appellklass.

Uppläggning: Som i appellklass, men hunden provas även i andra riktningen.

PLATSLÄGGANDE Koefficient 2

Kommando: "Fot" – "Plats", "Ligg" eller tecken

Som i appellklass, men föraren fortsätter ca 25 m från hunden.

Bedömning: Som i appellklass.

Uppläggning: Se appellklass.

INKALLANDE Koefficient 2

Kommando: "Hit" – ("Fot")

Som i appellklass, men med hunden på ca 25 m avstånd.

Bedömning: Som i appellklass.

KRYPANDE Koefficient 4

Kommando: "Ligg" – "Kryp" – "Sitt"

Hunden läggs. På kommando ska hunden krypa ca 4 m vid sidan av föraren varefter görs halt på tävlingsledarens tillsägelse. Hunden sätts sedan.

Bedömning: Momentet börjar då tävlingsledaren beordrar föraren att lägga hunden och är slut då hunden satts upp efter halten.

Huvudvikten ska läggas vid att hunden har låg ställning (även med bakdelen) och att inte hunden tillåts bestämma tempo och/eller riktning. För godkännande krävs att hunden under större delen av sträckan vidrör marken med armbågarna och/eller bröstkorgen. För hund som lägger eller sätter sig för tidigt ges högst betyg 7. Hund som ej stannar utan kommando då föraren gör halt ges högst betyg 9. För högsta betyg krävs att föraren går upprätt.

APPORTERING Koefficient 4

Kommando: ”Apport” – ”Loss” – (”Fot”)

Hunden i utgångsställning. Sedan föraren kastat ett av tävlingsledaren utlämnat föremål minst 10 m, ska hunden på kommando genast hämta detta, sätta sig framför eller vid sidan av föraren och på kommando avlämna föremålet. Föremålet ska vara en apportbock av trä utformad enligt SBK:s hemsida.

Bedömning: Momentet börjar då föraren kastar föremålet och är slut då hunden avlämnat detta, dock gäller att om hunden avlämnar föremålet sittande framför föraren ska den därefter, med eller utan kommando, inta utgångsställning. Vid tuggningar sänks betyget, ihållande, kraftiga tuggningar bör ge högst betyg 6. Hund som inte håller fast föremålet ända fram till avlämnandet utan släpper ner det på marken bredvid föraren ges högst betyg 7.

HOPP ÖVER HINDER Koefficient 3

Kommando: ”Hopp” – ”Sitt” – (”Fot”)

Föraren ställer upp med hunden på lämpligt ansatsavstånd från hindret. Hunden ska, från utgångsställning, på kommando hoppa fritt över hindret. Hunden ska sedan, med eller utan kommando, sätta sig på andra sidan och sitta kvar till dess föraren kommenterar återhopp. Hindrets höjd, bredd och utformning framgår av kapitel ”Materiel”.

Bedömning: Momentet börjar när föraren ställt upp på lämpligt avstånd och är slut då hunden efter hoppen intagit utgångsställning. Om hindret rivs eller används som stöd underkänns momentet. Vidrörande av hindret ska medföra högst betyg 8. Sker återhoppet utan att föraren gett kommando ges högst betyg 6. Detta under förutsättning att hunden först stannat, återvänder den ändå underkänns momentet. Högre betyg än 8 kan inte tilldelas hund, som intar annan ställning än sittande.

Uppläggning: Tävlingsledaren bestämmer från vilken sida av hindret hunden ska starta men föraren äger rätt att avgöra hundens startavstånd. Föraren avgör när hunden ska sättas på andra sidan hindret.

PLATSLIGGANDE MED SKOTT Koefficient 5

Kommando: ”Plats” eller tecken – “Stanna kvar”

Som moment ”Platsliggande” i appellklass, men avståndet mellan hundarna ska vara ca 6 m, förarna ska avlägsna sig 30 m och hundarna ska kvarligga under 5 minuter. Under platsliggandet avlossas fyra skott på ett avstånd av ca 40–60 m från hundarna.

Bedömning: Som ”Platsliggande” i appellklass.

Uppläggning: Se ”Platsliggande” i appellklass. Skott avlossas bakom hundarna efter ca 1, 2, 3 respektive 4 minuter. Om skytten under momentet byter plats ska detta ske i lugn takt och skotten avlossas från stillastående.

Summa koefficient för lydnadsmoment i lägre klass 25

Högre klass

FRITT FÖLJ Koefficient 3

Kommando: ”Fot”

Som ”Linförighet” i appellklass, men med okopplad hund.

Bedömning: I tillämpliga delar som ”Linförighet” i appellklass.

INKALLANDE MED STÄLLANDE Koefficient 3

Kommando: ”Hit” – ”Stå” eller tecken – (”Fot”)

Föraren lämnar den sittande hunden och går ca 50 m. Hunden ska sedan inkallas, ställas och inkallas igen.

Bedömning: Momentet börjar då föraren lämnar hunden och är slut då hunden intagit utgångsställning igen. Huvudvikten ska läggas vid att hunden visar god lydnad och snabbhet vid inkallningen. Stor vikt bör också fästas vid att hunden snabbt stannar på förarens kommando. Om hunden stannar i felaktig ställning ges högst betyg 8. För godkännande måste hunden ha stannat innan tävlingsledaren gett order om ny inkallning. Ändrar hunden ställning före inkallningskommandot ges högst betyg 8. Hund som före inkallningskommandot avviker mer än ca 3 m från sin plats underkänns.

Uppläggning: Tävlingsledaren står i anslutning till föraren. Hunden ska ställas då den förflyttat sig ca 20 m. Om hunden inte stannat inom ca 15 m ges trots det order om ny inkallning.

FRAMÅTSÄNDANDE Koefficient 3

Kommando: ”Fot” – ”Framåt” eller tecken – ”Hit”

Från fritt följ sänder föraren hunden framåt. Hunden ska snabbt förflytta sig till och hålla sig ca 15 m framför föraren i samma huvudriktning och med bibehållen kontakt med denne. Föraren ska sedan passera genom mitten av en grupp människor. Därefter inkallas hunden under fortsatt marsch.

Bedömning: Momentet börjar i och med den inledande förflyttningen och är slut efter halten. Hund som avviker mer än ca 7 m från förarens marschriktning kan ej ges högre betyg än 6. För högsta betyg krävs att hunden inte avviker mer än ca 3 m åt vardera sidan från förarens marschriktning. För högsta betyg krävs att hunden raskt intar positionen ca 15 m framför föraren och håller detta avstånd tills inkallning sker.

För godkännande får hunden endast temporärt överskrida 25 m respektive underskrida 8 m från föraren. Hunden får inte visa fientlighet eller skygghet mot personerna i gruppen. Hund som passerar vid sidan av gruppen underkänns.

Uppläggning: Hunden provas endast i en marschriktning. Hunden sänds då föraren är vid tävlingsledarens markeringar på ca 25 m avstånd från gruppen. Föraren ska, sedan hunden sänts, förflytta sig ca 30 m innan inkallning sker. Momentet avslutas med halt under fritt följ. Gruppen ska ha bredden ca 15 m och bestå av passiva personer placerade med 3–5 m mellanrum.

KRYPANDE Koefficient 3

Kommando: "Ligg" – "Kryp" – "Sitt"

Som i lägre klass, men hunden ska krypa ca 8 m med ett avbrott om ca 5 sekunder, under vilket hunden ska bibehålla liggande ställning.

Bedömning: Som i lägre klass, samt att hund som sätter sig vid avbrottet ges högst betyg 7.

Uppläggning: Avbrottet läggs in efter halva sträckan.

SKALL Koefficient 2

Kommando: "Skall" – "Tyst"

Hunden i utgångsställning. På förarens kommandon ska hunden avge skall och upphöra med skallet.

Bedömning: Momentet börjar på tävlingsledarens tillsägelse ca 7–8 sekunder före den första ordern till föraren och är slut på tävlingsledarens tillsägelse ca 7–8 sekunder efter sista ordern till föraren. För godkännande krävs tydligt skall. Hund som skäller då den inte ska skälla ges högst betyg 6. Om hunden ändrar ställning är max-betyget 8.

Uppläggning: Ca 7–8 sekunder bör förflyta mellan tävlingsledarens order till föraren.

APPORTERING AV TUNGT FÖREMÅL Koefficient 3

Kommando: "Apport" – "Loss" – ("Fot")

Hunden i utgångsställning. Sedan föraren lagt ut föremålet ska hunden på kommando genast hämta detta, sätta sig framför eller vid sidan av föraren och på kommando avlämna föremålet. Föremålets tyngd och utformning framgår av "Materiel" och SBK:s hemsida.

Bedömning: Momentet börjar då föraren lämnar hunden för att lägga ut föremålet och är slut då hunden avlämnat detta, dock gäller att om hunden avlämnar föremålet sittande framför föraren ska den därefter, med eller utan kommando, inta utgångsställning. Vid tuggningar sänks betyget, ihållande, kraftiga tuggningar bör ge högst betyg 6. Hund som inte håller fast föremålet ända fram till avlämnandet utan släpper ner det på marken bredvid föraren ges högst betyg 7. Hund som ej sitter kvar medan föraren lägger ut föremålet ges högst betyg 8, lämnar den sin plats mer än ca 3 m underkänns den.

Uppläggning: Föremålet läggs ut av föraren på ca 10 m avstånd. Hund som inte sitter kvar medan föraren lägger ut föremålet ska inta utgångsställning innan den sänds.

HOPP ÖVER HINDER Koefficient 3

Kommando: "Hopp" – "Sitt" – ("Fot")

Som i lägre klass, men annan hinderhöjd enligt kapitel "Materiel".

Bedömning: Som i lägre klass.

Uppläggning: Som i lägre klass.

PLATSLIGGANDE MED SKOTT Koefficient 4

Kommando: ”Plats” eller tecken – ”Stanna kvar”

Som moment ”Platsliggande” i appellklass, men avståndet mellan hundarna ska vara ca 5 m, förarna ska avlägsna sig 50 m och hundarna ska kvarligga under 5 minuter. Under platsliggandet avlossas fyra skott på ett avstånd av ca 30–50 m från hundarna.

Bedömning: Som ”Platsliggande” i appellklass.

Uppläggning: Se ”Platsliggande” i appellklass. Skott avlossas bakom hundarna efter ca 1, 2, 3 respektive 4 minuter.

Om skytten under momentet byter plats ska detta ske i lugn takt och skotten avlossas från stillastående.

Summa koefficient för lydnadsmoment i högre klass 24

Elitklass

FRITT FÖLJ Koefficient 4

Kommando: ”Fot”

Som ”Linförighet” i appellklass, men med okopplad hund. Hunden ska även provas vid förflyttningar från halt två à tre steg i olika riktningar samt i vändningar på stället. Kommandot får upprepas även vid stegförflyttningarna och vändningarna på stället.

Bedömning: I tillämpliga delar som ”Linförighet” i appellklass samt att för ett korrekt utförande av sidoförflyttningarna ska föraren bibehålla frontriktningen och således till exempel backa eller ta steg åt höger respektive vänster sida.

INKALLANDE MED STÄLLANDE OCH LÄGGANDE Koefficient 4

Kommando: ”Hit” – ”Stå” eller tecken – ”Plats” eller tecken – ”Fot”

Föraren lämnar den liggande hunden och går ca 75 m. Hunden ska sedan inkallas, ställas, inkallas igen, läggas och åter inkallas.

Bedömning: Som ”Inkallande med ställande” i högre klass, samt att hund som stannar endast ena gången kan ges högst betyg 6.

Uppläggning: Se ”Inkallande med ställande” i högre klass, samt att hunden ska läggas då den sammanlagt förflyttat sig ca 50 m.

FRAMÅTSÄNDANDE Koefficient 4

Kommando: ”Fot” – ”Framåt” eller tecken – ”Hit”

Som i högre klass.

Bedömning: Som i högre klass men hund som i båda riktningarna avviker mer än ca 7 m från förarens marschriktning kan ej godkännas.

Uppläggning: Som i högre klass men hunden provas i båda marschriktningarna.

KRYPANDE Koefficient 4

Kommando: ”Ligg” – ”Kryp” – ”Sitt”

Som i lägre klass, men hunden ska krypa ca 12 m vid sidan av föraren med ett avbrott om ca 5 sekunder, under vilket hunden ska bibehålla liggande ställning, och utföra en vändning åt höger och en till vänster.

Bedömning: Som i lägre klass, samt att hund som sätter sig vid avbrottet ges högst betyg 7.

Uppläggning: Avbrottet och vinklarna läggs vid ungefär en, två resp. tre fjärdedelar av sträckan. Ordningföljden avgörs av tävlingsledaren.

SKALL Koefficient 2

Kommando: ”Skall” – ”Tyst”

Som i högre klass, men prövas två gånger.

Bedömning: Som i högre klass, samt att för godkännande krävs att hunden skäller båda gångerna.

Uppläggning: Som i högre klass, men prövas två gånger.

APPORTERING Koefficient 2

Kommando: ”Apport” – ”Loss” – (”Fot”)

Som i lägre klass, men metallföremål med utformning enligt SBK:s hemsida.

Bedömning: Som i lägre klass.

APPORTERING AV TUNGT FÖREMÅL Koefficient 2

Kommando: ”Apport” – ”Loss” – (”Fot”)

Som i högre klass.

Bedömning: Som i högre klass.

Uppläggning: Som i högre klass.

HOPP ÖVER HINDER Koefficient 2

Kommando: ”Hopp” – ”Sitt” – (”Fot”)

Som i lägre klass men annan hinderhöjd enligt kapitel ”Materiel”.

Bedömning: Som i lägre klass.

Uppläggning: Som i lägre klass.

STEGKLÄTTRING Koefficient 1

Kommando: ”Klättra”

Hunden i utgångsställning ca 2 m framför redskapet. Föraren ska, sedan hunden påbörjat klättringen, förflytta sig vid sidan av redskapet, jämsides med hunden. Redskapets konstruktion framgår av principskiss på SBK:s hemsida.

Bedömning: Momentet börjar då föraren ställt upp framför stegen och är slut efter halten. Föraren äger rätt att, utan betygsneddrag, starta samtidigt med hunden. Om hunden hoppar ner tidigare än från tredje stegpinnen från slutet ska momentet underkännas. För högsta betyg krävs att hunden i jämn takt och med god hastighet tar sig över redskapet med användande av samtliga stegpinnar. Hund som hoppar över någon stegpinne kan ges högst betyg 9.

Uppläggning: Momentet avslutas med en halt ca 2 m efter passerandet av stegen.

PLATSLIGGANDE MED SKOTT Koefficient 2

Kommando: ”Plats” eller tecken – ”Stanna kvar”

Som moment ”Platsliggande” i appellklass, men avståndet mellan hundarna ska vara ca 5 m, förarna ska stanna utom hundarnas åsyn och hundarna ska kvarligga under 5 minuter. Under platsliggandet avlossas fyra skott på ett avstånd av ca 20–40 m från hundarna.

Bedömning: Som ”Platsliggande” i appellklass.

Uppläggning: Se ”Platsliggande” i appellklass. Skott avlossas bakom hundarna efter ca 1, 2, 3 respektive 4 minuter. Om skytten under momentet byter plats ska detta ske i lugn takt och skotten avlossas från stillastående.

Summa koefficient för lydnadsmoment i elitklass 27

Specialmoment appellklass

Alternativ I: Budföring + spårning

Alternativ II: Budföring + rapportföring

Alternativ III: Budföring + genomsökande av område och markering

BUDFÖRING Koefficient 2

Kommando: "Marsch"

Som "Budföring med skott" i skyddshundsgrupp lägre klass, men sträckan ska vara ca 50 m och utan skytt.

Bedömning: Som "Budföring med skott" i skyddshundsgrupp lägre klass.

Uppläggning: I tillämpliga delar som "Budföring med skott" i skyddshundsgrupp lägre klass.

SPÅRNING Koefficient 7

Kommando: "Spår, apport"

Spårning på ett ca 300 m långt, ca 40-50 minuter gammalt icke-förarspår.

Spåret ska gå i två räta vinklar (efter ca en resp. två tredjedelar av spåret). På spåret utläggs tre föremål: ett före första vinkeln, ett mellan vinklarna och ett vid spårets slut.

Bedömning: Momentet börjar då hunden släpps på spåret och är slut då hunden funnit slutföremålet. Hunden förs i en sele eller dyligt och en max 15 m lång lina, varav minst 10 m mellan förare och hund.

Föraren väljer själv sättet för påsläppet. Hunden ska självständigt utarbeta spåret och apportera eller påvisa föremålen. För övrigt som "Påsläpp på spår" i spårhundsgrupp lägre klass.

För godkännande krävs att hunden finner minst två föremål, varav ett ska vara det sista. Om ett föremål saknas kan ej ges högre betyg än 8.

Uppläggning: Föremålen ska vara utformade enligt anvisningar för spårhundsgrupp. Spår i samma terrängavsnitt bör ej läggas närmare varandra än ca 50 m. Domarna bör kunna följa hundens arbete under hela spåret. För övrigt i tillämpliga delar som i spårhundsgrupp.

RAPPORTFÖRING Koefficient 7

Kommando: "Marsch"

Båda förarna beger sig med hunden kopplad till en punkt A. Därifrån beger sig den ene med hunden kopplad till en punkt B på ca 500 m avstånd från A. Hunden sändes sedan först från B till A och därefter tillbaka till B. Hunden framförs kopplad till sändplatsen

och ska kopplad stanna kvar där tills den tillåts starta. Provet ska vara avslutat inom 7 minuter.

Bedömning: Se rapporthundsgrupp.

Uppläggning: Se rapporthundsgrupp.

GENOMSÖKANDE AV OMRÅDE OCH MARKERING Koefficient 7

Kommando: "Sök" och/eller tecken – ("Visa")

Sökområdet ska vara 100 m brett och 50 m långt, och förlagt till sådan terräng att hundens arbete utan svårighet kan följas. Två figuranter ska vara utplacerade, på ett avstånd av 40–50 m från och på ömse sidor av mittlinjen. Av dessa figuranter (den ena sittande och den andra liggande) ska en vara öppet placerad och en vara så dold, att den ej är fullt synlig.

Föraren anvisar en mittlinje i området att avancera längs, och dirigerar från denna hundens arbete med kommandon och/eller tecken. Hunden ska snabbt i slag åt båda sidor genomsöka området. Hunden ska när den funnit en figurant markera detta för föraren, antingen genom att ge skall samt kvarstanna i figurantens omedelbara närhet tills föraren kommit till platsen, eller gripa en i halsbandet hängande rapportrulle och med denna återvända till föraren, som kopplar hunden och låter den på kommando "Visa" föra sig till figuranten. Den effektiva söktiden får uppgå till högst 5 min.

Bedömning: Se sökhundsgrupp.

Uppläggning: Se sökhundsgrupp.

Summa koefficient för specialmoment i appellklass 9

Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i appellklass 25

Specialmoment skyddshundsgruppen

Allmänt

Bedömning:

Angrepp

Med angrepp menas att hunden biter (vid skyddsärmförsedd figurant) resp stöter med munkorg (vid oskyddad figurant). I de moment där angrepp krävs av hunden påverkas betyget i hög grad av angreppsförsökets kraft, ett alltför lamt angreppsförsök medför ett underkännande av momentet. Hunden ska också utnyttja första tillfälle till angrepp. Hunden ska för erhållande av högsta betyg angripa så länge figuranten agerar, d v s så länge figuranten flyr/söker fly eller riktar ett angrepp mot förare eller hund.

Upphörande med angrepp

Hunden har rätt att angripa så länge figuranten är i rörelse. I ärmmomenten krävs dock inte att figuranten ovillkorligen står stilla i de fall då hunden drar omkring figuranten. Gränsdragningen görs då när figuranten påbörjar sina försök att bli stilla. Hund som dröjer alltför länge med att upphöra med angreppet underkänns i momentet. En annan detalj som också påverkar betyget är vilka åthävor föraren använder för att få hunden att sluta angripa.

Orent arbete och angrepp på stillastående figurant

Om hunden inte angriper den stillastående figuranten men ändå inte kan låta bli denna (t ex lätt vidrör, i grövre fall gnider munkorgen mot figuranten) räknas detta som så kallat orient arbete och medför högst betyg 8 i momentet. Angrepp på stillastående figurant medför automatiskt ett underkännande.

Uppträdande vid bevakning

Vikt ska fästas vid att hunden håller bevakningen, d v s har uppmärksamheten på figuranten. En hund som tydligt släpper bevakningen och samtidigt lämnar figuranten mer än ca 5 m underkänns. Om hund är tyst eller skäller under bevakningen bedöms som likvärdigt.

Uppträdande före sändande

För en hund som gnäller högljutt, skäller eller visar oro är max-betyget 9. Hund som tjuvstartar kan tilldelas högst betyg 6, detta under förutsättning att den låter sig inkallas inom ca 10 m, annars underkänns den.

Munkorgen

Hund som visar sig besvärad av munkorgen ska erhålla sänkning av betyget. Är munkorgsbesväret påfallande ska högst betyg 7 ges. Munkorgen ska vara bitsäker och an-

bringas så att hunden inte med lätthet kan ta av den. Det är domarna som avgör om munkorgen fyller ovanstående krav, de kan begära byte av korg eller inspanning av remmar etc.

I de fall hund under transportmomenten tappat eller tagit av sig munkorgen ska momentet underkännas. Upprepas felet avbryts momentet och ev påföljande moment "Överfall" utförs ej (och underkänns sålunda).

Avbrytande av moment

Det är viktigt att domarna före skyddstjänsten överenskommer hur man ska agera om t ex moment "Överfall" eller "Dubbelretning" inte ska utföras på grund av brister i transporten. Då det ofta är mycket knappt om tid hinner domarna inte konferera eller ens söka ögonkontakt med varandra, utan det lämpliga är att den ena domaren ges i uppdrag att vid behov ingripa och ge figuranten order att inte utföra momentet i fråga. I de fall förare, domare eller tävlingsledare under pågående skyddsmoment vill avbryta figurantens agerande innan hunden angripit, får order som ingår i skyddstjänsten ("Stå stilla") ej användas. I stället beordras "Avbryt" för att klart ange avsikten att avbryta momentet vid hunds oförmåga, tekniskt fel e.d.

Inkallande till sidan

Då hunden avhämtas eller då den utgått från förarens sida för att avvärja ett överfall har föraren rätt att kommandera in hunden till sidan.

Upplägning:

Transportmomenten

Om föraren är felaktigt placerad i förhållande till figuranten ska tävlingsledaren påtala detta (en gång).

I de fall hund under transporten tappar eller tar av sig munkorgen ska halt beordras och munkorgen på nytt sättas på.

Bevakningsmomenten

Föraren placerar hunden i valfri ställning och på valfri plats. Föraren bör innan hunden placeras få upplysning om sin egen plats under momentet. Tävlingsledaren dirigerar figurantens förflyttningar, när och vart. Det bör gå 5-10 sek efter att föraren kommit till anvisad plats innan första förflyttningen sker och även 5-10 sek mellan förflyttningarna. Efter sista förflyttningen avhämtar föraren hunden på tävlingsledarens tillsägelse.

Avhämtande och avvärpning

I de moment där hunden ska avhämtas ges föraren tillsägelse att hämta hunden då den bevakat i ca 5 sekunder (om inte annat uttryckligen sägs i regeltextern). Där avvärpning föreskrivs ska föraren ta pappnet/tillhygget från figuranten.

Lägre klass

BUDFÖRING MED SKOTT Koefficient 4

Kommando: ”Marsch”

Föraren och hjälpföraren ställer upp tätt bredvid varandra med den kopplade hunden mellan sig och med front mot budföringssträckan. Föraren går utan att stanna eller vända sig om med hunden kopplad till en anvisad punkt ca 100 m från hjälpföraren, och från vilken hjälpföraren är synlig för hunden.

Vid denna punkt kopplas hunden loss och skickas till hjälpföraren. Denne skickar sedan tillbaka hunden till föraren. Hunden ska vid såväl fram- som återgång utsättas för störningar i form av skott. Skottet avlossas när hunden är ca 20 m från skytten. Hunden ska obekymrad om skottet fortsätta budföringen.

Bedömning: Momentet börjar då föraren kopplar loss hunden och är slut då hunden åter intagit utgångsställning hos föraren. Hunden ska utföra budföringen i trav eller galopp och bör ej göra uppehåll under vägen. Hund som tillfälligtvis stannar på sträckan ges högst betyg 7. För godkännande krävs att hjälpföraren genom klappning kunnat ta i hunden. Om hunden, efter att hjälpföraren klappat den, startar före hjälpförarens kommando så är max-betyget 6. Tjuvstart från föraren bedöms som i rapporthundgruppen. I övrigt tas vid betygsättningen hänsyn till bland annat tempo samt den hjälp förare eller hjälpförare ger hunden genom att locka på den efter halva sträckan.

Uppläggning: Tävlingsledaren ger tillsägelse om när hunden ska sändas från såväl föraren som hjälpföraren. Kopplet ska stoppas undan och bäras osynligt för hunden. Den mottagande föraren får locka på hunden först sedan den passerat halva sträckan. Under momentet får inga utomstående personer uppehålla sig i sträckans omedelbara närhet. Domare och tävlingsledare ska under momentet stå i höjd med och ett stycke vid sidan av föraren. Skytten placeras ca 20 m vid sidan av mitten på sträckan. Hunden får förses med rapportföremål men detta får inte bäras i munnen. Hjälpföraren ska inte befatta sig med rapportföremålet.

SPÅRNING Koefficient 7

Kommando: ”Spår, apport”

Spårning på ett ca 400 m långt, ca 50–60 minuter gammalt icke-förarspår. Spåret, vars utgångspunkt och utgångsriktning anges, ska gå i ett flertal vinklar.

Spårläggaren ska lägga ut tre föremål på spåret, därav ett vid spårets slut. Spårtiden får uppgå till högst 20 minuter.

Bedömning: Momentet börjar då hunden släpps på spåret och är slut då hunden funnit slutföremålet eller max-tiden utgått. För övrigt som moment ”Påsläpp på spår” i spårhundgruppen lägre klass och ”Spårning” i appellklass.

Uppläggning: Spår i samma terrängavsnitt bör ej läggas närmare varandra än 150 m. Domarna bör kunna följa hunds spårarbete i ca 60 m.

Tiden räknas från när momentet börjar och är slut då föraren tar slutföremålet.

I de följande momenten är figuranten utan skyddsärm och hunden försedd med munkorg.

TRANSPORT I Koefficient 3

Kommando: "Fot, pass på"

Tävlingsledaren dirigerar figuranten med föraren ca 3 m bakom denne under hela transporten. Transporten pågår ca 50–60 m med två räta vinklar och avslutas med en halt. Hunden ska intresserat och vaksamt följa figurantens rörelser, men ändå lugnt gå vid förarens sida.

Bedömning: Momentet börjar på tävlingsledarens tillsägelse och är slut efter halten. Hunden ska gå vid förarens vänstra sida som vid fritt följ och ha uppmärksamheten riktad på figuranten men får inte angripa denne. Skall eller störande gnäll ger högst betyg 6.

ÖVERFALL I Koefficient 5

Föraren ställer upp 2 m snett bakom figuranten med hunden i utgångsställning (sittande). Efter ca 3 sek och på tävlingsledarens tecken utförs ett överfall mot föraren. Hunden ska genom angrepp avvisa överfallet, varefter figuranten intar stillastående ställning.

Bedömning: Momentet börjar då figuranten inleder överfallet och är slut då föraren fått hunden under kontroll vid sin sida efter angreppet. En förutsättning för att momentet skall utföras är att hunden är i utgångsställning då momentet börjar.

BEVAKNING I Koefficient 5

Kommando: "Pass på"

På tävlingsledarens tillsägelse placeras hunden för bevakning. Föraren ställer upp ca 5 m bakom platsen där hunden lämnats. Figuranten avlägsnar sig springande åt sidan från hunden (inte rakt mot eller rakt från hunden). Hunden prövas i en förflyttning.

Bedömning: Momentet börjar då föraren lämnar hunden och är slut då föraren kommit tillbaka och fått den under kontroll vid sidan.

I de följande momenten är figuranten iförd skyddsärm.

TRANSPORT II Koefficient 3

Kommando: "Fot, pass på"

Som "Transport I".

Bedömning: Som "Transport I".

ÖVERFALL II Koefficient 4

Som "Överfall I".

Bedömning: Som "Överfall I".

BEVAKNING II Koefficient 4

Kommando: ”Pass på”

Som ”Bevakning I” men med två förflyttningar där den första förflyttningen ska utföras som i moment ”Bevakning I” och den andra förflyttningen enligt tävlingsledarens ytterligare direktiv.

Bedömning: Som ”Bevakning I”.

**Summa koefficient för specialmoment i skyddshundsgrupp
lägre klass 35**

**Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i skyddshunds-
grupp lägre klass 60**

Högre klass

UPPLETANDE AV FÖREMÅL Koefficient 8

Kommando: ”Leta, apport” och/eller tecken – ”Loss”

På ett område av ungefär 50 x 50 m storlek ska fyra, föraren icke tillhöriga, föremål vara utlagda varav tre ska apporteras in. Sökarbetet ska vara avslutat inom 5 minuter.

Bedömning: Momentet (och tidtagningen) börjar när föraren efter tävlingsledarens klartecken sänder ut hunden på första slaget och är slut när tiden har utgått, med följande undantag:

- Om hunden innan max-tidens utgång apporterat samtliga föremål är momentet slut då sista föremålet avlämnats.
- Om hunden påbörjat en apportering före max-tidens utgång får apporteringen fullföljas tills hunden avlämnat, först därefter är momentet slut.

För godkännande krävs att hunden finner och apporterar minst ett föremål. Saknas ett föremål är max-betyget 8, saknas två föremål är max-betyget 6. För högsta betyg krävs att hunden avlämnar tredje föremålet som vid apportering. Lätt tuggning på apportföremål innebär max-betyg 9. Anses tuggningen mer allvarlig (hunden biter sönder föremål), bör högre betyg än 8 ej ges. Hunden ska söka i ett raskt tempo utan inslag av rusningar. Tröttnar hunden och börjar ”klibba” vid föraren, bör högre betyg än 7 inte ges. Hund, som vägrar att lyda förarens dirigering eller endast med svårighet kan förmås söka, bör ej ges högre betyg än 6. Går hunden utanför området, äger föraren rätt att dirigera hunden tillbaka. För högsta betyg äger föraren ej rätt att via halsring, tjänstetecken etc styra och föra hunden.

Uppläggning: Rutan ska utmärkas senast 12 timmar före beräknad första start och vara så överskådlig att hunden endast temporärt kan komma utom synhåll.

Lämpliga föremål är handske, portmonnä e.d. Som föremål får ej användas apportbock, sökrulle, metallföremål eller föremål som i storlek avsevärt avviker från ovan nämnda exempel. Föremålen placeras på samma ställen för samtliga hundar och får ej läggas närmare varandra än ca 10 m. Avvallning ska ske med både person och hund. Tävlingsledaren meddelar när en minut återstår.

SPÅRNING Koefficient 8

Kommando: ”Spår, apport”

Som i lägre klass, men spåret ska vara ca 500 m långt och ca 60–70 minuter gammalt.

Bedömning: Som i lägre klass.

Uppläggning: Se lägre klass.

I de följande momenten är figuranten utan skyddsärm och hunden försedd med munkorg.

SÄNDANDE FÖR BEVAKNING Koefficient 2

Kommando: ”Revir”

Hunden sändes mot en på ca 40 m avstånd stillastående figurant. Figuranten utplaceras från sidan i ekipagets åsyn. Efter tillsägelse och tecken av tävlingsledaren sänder föraren hunden för att uppta bevakning. Efter ca 10 sekunders bevakning avhämtas hunden efter tillsägelse av tävlingsledaren.

Bedömning: Momentet börjar då figuranten startar förflyttningen och är slut då föraren kommit fram till hunden och fått den under kontroll vid sidan. Bevakningen ska ske i figurantens omedelbara närhet. Om hunden överhuvudtaget inte kommit upp närmare figuranten än ca 10 m kan den inte godkännas.

Uppläggning: Figurantens förflyttning från sidan bör vara ca 20 m.

TRANSPORT I Koefficient 2

Kommando: ”Fot, pass på”

Tävlingsledaren dirigerar figuranten med föraren ca 3 m bakom denne. Efter ca 25 m beordras föraren att gå ca 1 m snett bakom figuranten. Hunden ska intresserat och vaktsamt följa figurantens rörelser, men ändå lugnt gå vid förarens sida.

Bedömning: Som ”Transport I” i lägre klass men momentet är slut då överfallet inleds (eller skulle ha inletts).

ÖVERFALL I Koefficient 3

Efter ungefär 75 m transport utförs momentet ”Överfall” mot föraren. Hunden ska genom angrepp avvisa överfallet, varefter figuranten intar stillastående ställning.

Bedömning: Momentet börjar då figuranten inleder överfallet och är slut då föraren fått hunden under kontroll vid sidan efter angreppet. Förarens position ca 1 m snett bakom figuranten ska beaktas så att den förare som ger sin hund en extra tidsfrist för att avvärja överfallet genom att gå på större avstånd också belastas med betygsneddrag.

En förutsättning är att förare och hund transporterar figuranten då överfallet ska utföras. Detta innebär att de då ska vara placerade enligt anvisningarna för ”Transport” snett bakom figuranten. Är detta inte fallet, t ex hunden går i jämnhöjd med eller snett framför figuranten, ska domarna ge figuranten order att inte utföra överfallet varvid momentet underkänns.

Uppläggning: Var överfallet ska ske meddelas förare och figurant före momentet ”Transport”.

FASTTAGANDE Koefficient 4

Kommando: ”Revir”

Efter anvisning från tävlingsledaren flyr figuranten från förare och hund, som i utgångsläget står ca 3 m bakom figuranten. Efter ca 10 m flykt och på tillsägelse och tecken av tävlingsledaren kommenderas hunden till angrepp. Då angreppet skett stannar figuranten, varvid hunden ska bevaka denne tills den på tävlingsledarens tillsägelse hämtas av föraren.

Bedömning: Momentet börjar då figuranten startar flykten och är slut då föraren kommit fram till hunden och fått den under kontroll vid sidan.

BEVAKNING I Koefficient 3

Kommando: ”Pass på”

På tävlingsledarens tillsägelse placeras hunden på bevakning. Föraren avlägsnar sig därefter ca 20 m till en anvisad plats. Då figuranten gående söker avlägsna sig, ska hunden hindra detta. Hunden prövas i en förflyttning.

Bedömning: Som ”Bevakning I” i lägre klass.

I de följande momenten är figuranten iförd skyddsärm.

TRANSPORT II Koefficient 2

Kommando: ”Föt, pass på”

Som ”Transport I”.

Bedömning: Som ”Transport I” i lägre klass men momentet är slut då överfallet inleds (eller skulle ha inletts).

ÖVERFALL II Koefficient 3

Som ”Överfall I”.

Bedömning: Som ”Överfall I”.

Uppläggning: Som ”Överfall I”.

MODPROV Koefficient 5

Kommando: ”Revir”

Den käppförsedda figuranten kommer gående in från sidan till en punkt ca 25 m från föraren. Vid denna punkt växlar figuranten till att springa med höjd arm mot föraren. När figuranten börjar springa mot föraren ger tävlingsledaren tillsägelse och tecken att skicka hunden. Hotet avslutas när figurant och hund möts genom att figuranten faller armen mot hunden.

Bedömning: Momentet börjar då figuranten startar förflyttningen från sidan och är slut då figuranten efter angreppet står stilla på förarens order ”Stå stilla”. Hundens sätt att

angripa ska ha en avgörande betydelse för bedömningen. Sålunda ska den hund som stannar upp och väntar på skyddsärmen erhålla betygsneddrag härför (jämför den hund som springer med oförminskad fart ända fram till figuranten). Likaså ska betygsneddrag ges den hund som undviker det hot den höjda ärmen och käppen innebär (jämför den hund som kastar sig upp mot ärmen och möter hotet).

Uppläggning: Figurantens förflyttning fram till punkten där figuranten vänder upp mot föraren ska vara ca 20 m.

Figuranten ska agera mot hunden tills den angriper och föraren beordrar ”Stå stilla”. Hunden får inte träffas av slag från käppen.

SLÄPPANDE Koefficient 3

Då figuranten efter förarens order ”Stå stilla” är stilla, ska hunden släppa sitt bett och därefter bevaka figuranten. Hunden avhämtas på tillsägelse av tävlingsledaren.

Bedömning: Momentet börjar då figuranten stannat och är slut då föraren har hunden under kontroll vid sidan efter att ha avväpnat figuranten. Hunden måste vara godkänd i momentet ”Modprov” för att kunna tilldelas godkänt betyg i momentet ”Släppande”. En ytterligare förutsättning för att momentet ”Släppande” ska kunna godkännas är att hunden håller ett bett i skyddsärmen då föraren inleder sin order ”Stå stilla”.

BEVAKNING II Koefficient 3

Kommando: ”Pass på”

Som ”Bevakning I” men hunden prövas i två förflyttningar.

Bedömning: Som ”Bevakning I” i lägre klass.

Summa koefficient för specialmoment i skyddshundsgrupp högre klass 46

Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i skyddshundsgrupp högre klass 70

Specialmoment skyddshundsgruppen Elitklass

UPPLETANDE AV FÖREMÅL Koefficient 8

Kommando: ”Leta, apport” och/eller tecken – ”Loss”

Som i högre klass, men alla föremål ska apporteras in.

Bedömning: Som i högre klass, men för godkännande krävs att hunden finner och apporterar minst två föremål. För högsta betyg krävs att hunden avlämnar fjärde föremålet som vid apportering.

Upplägning: Som i högre klass.

SPÅRNING Koefficient 8

Kommando: ”Spår, apport”

Som i lägre klass, men spåret ska vara ca 600 m långt och ca 70–80 minuter gammalt samt ska fyra föremål utläggas på spåret.

Bedömning: Som i lägre klass, samt om två föremål saknas är max-betyget 6.

Upplägning: Se lägre klass.

I de följande momenten är figuranten utan skyddsärm och hunden försedd med munkorg.

AVSÖKANDE Koefficient 6

Kommando: ”Sök” och/eller tecken.

Inom ett ca 100 m brett och 150 m långt område i kuperad terräng ska två figuranter vara utplacerade i, om möjligt, naturliga gömställen. Föraren anvisas en mittlinje i området att avancera längs, och dirigerar från denna hundens arbete med kommandon och/eller tecken. Hunden ska snabbt i slag åt båda sidor genomsöka området.

Den effektiva söktiden får uppgå till högst 10 minuter

Bedömning: Momentet (och tidtagningen) börjar då föraren efter tävlingsledarens klar-tecken går in i området. Momentet är slut då max-tiden utgått, med följande undantag:

- Hunden bedöms inte i moment ”Avsökande” under den tid den bedöms i momenten ”Ståndskall I” och ”Ståndskall II” (tidtagningen stoppas).
- Momentet är slut om föraren före max-tidens utgång passerar mittstogens slutmarkering.

För hund som inte följer förarens kommandon och/eller tecken sänks betyget, hund som går ur hand underkänns.

Stor vikt ska också fästas vid att hunden inte lämnar delar av området ogenomsökta bakom sig. Om hunden söker i alltför glesa slag eller inte genomsöker området i dess fulla bredd sänks betyget. För att hunden ska kunna godkännas i "Avsökande" måste den ha gett ståndskall på minst en figurant. Om hunden missat en figurant är max-betyget 7. Hund som uppträder utan munkorg i avsökandet underkänns. Korgen får påsättas på nytt en gång, upprepas felet (under avsökande eller ståndskall) avbryts arbetet (ev. redan erhållna betyg i "Ståndskall I/II" kvarstår).

Uppläggning: Områdets gränser och, om så behövs, mittlinje ska markeras. Avvallning ska ske med både person och hund. Ny avvallning bör ske efter var femte hund, vid omvallning behöver hund ej användas. Figuranterna placeras på samma platser för samtliga hundar. Tävlingsledaren meddelar när en minut återstår.

STÅNSKALL I Koefficient 2

Då hunden finner en figurant ska den, utan påverkan från förare eller figurant, ge ståndskall samt bevaka figuranten till dess föraren avhämtar hunden.

Bedömning: Momentet börjar då hunden funnit figuranten och är slut då figuranten transporterats tillbaka till mittstigen. Momentet "Ståndskall I" avser den första figuranten hunden ger ståndskall på, oberoende av figuranternas placering i området. Hundens skallgivning ska vara vägledande, d v s föraren bör utan svårighet kunna lokalisera hunden och figuranten. Vid längre uppehåll i hundens skallgivning ska betyget sänkas. Domarna måste för att kunna avgöra detta följa förarens avhämtande av hunden, oftast blir domarna tvungna att följa efter föraren. Hund som funnit figuranten men lämnat denne mer än ca 10 m utan att ge vägledande ståndskall underkänns. Ett krav för att hunden ska kunna godkännas är att den påbörjar den för föraren vägledande skallgivningen innan max-tiden utgått. Hund som uppträder utan munkorg vid ståndskallet underkänns. Korgen får påsättas på nytt en gång, upprepas felet (under avsökande eller ståndskall) avbryts arbetet.

Uppläggning: Föraren avgör själv när hunden ska avhämtas.

STÅNSKALL II Koefficient 2

Som "Ståndskall I".

Bedömning: Som "Ståndskall I", men avser den andra figuranten hunden ger ståndskall på, oberoende av figuranternas placering i området.

Uppläggning: Som "Ståndskall I".

SÄNDANDE FÖR BEVAKNING Koefficient 2

Kommando: "Revir"

Figuranten kommer gående in från sidan till en punkt 20 m från föraren. Vid denna punkt växlar figuranten till springande flykt från föraren. Då figuranten sprungit ca 10 m sändes hunden efter tillsägelse och tecken av tävlingsledaren för att uppta bevakning. Då figuranten sprungit ytterligare ca 10 m stannar denna med sidan mot föraren. Efter ca 10 sekunders bevakning avhämtas hunden efter tillsägelse av tävlingsledaren.

Bedömning: Som "Sändande för bevakning" i högre klass.

Uppläggning: Se "Sändande för bevakning" i högre klass.

TRANSPORT I Koefficient 2

Kommando: "Fot, pass på"

Som moment "Transport I" i högre klass men efter överfallet fortsätter transporten på tillsägelse av tävlingsledaren ca 15 m och avslutas med en halt.

Bedömning: Som moment "Transport I" i lägre klass men momentet är slut efter halten efter överfallet och bedöms ej under den tid överfallet pågår.

ÖVERFALL I Koefficient 2

Överfall I" i högre klass.

Bedömning: Som "Överfall I" i högre klass.

Uppläggning: Som "Överfall I" i högre klass.

FASTTAGANDE Koefficient 3

Kommando: "Revir"

Som i högre klass, men hunden sändes efter ca 20 m flykt.

Bedömning: Som i högre klass.

DUBBELRETNING Koefficient 3

Den figurant som hunden transporterar förhåller sig lugn. En annan figurant – käppfördedd och utan skyddsärm – som ej genom särskilda åtgärder får söka väcka hundens uppmärksamhet överfaller föraren bakifrån.

Bedömning: Momentet börjar i och med den inledande transporten och är slut efter halten. En förutsättning är att förare och hund transporterar den passiva figuranten då dubbelretningen ska utföras. Detta innebär att de då ska vara placerade enligt anvisningarna för momentet "Transport" snett bakom denne figurant. Är inte detta fallet, t ex hunden drar sig bakom föraren, ska domarna ge figuranten order att inte utföra dubbelretningen varvid momentet underkänns.

För högsta betyg krävs även att hunden utan förarens hjälp avvisar överfallet. Vid hjälp från föraren sänks betyget, i grövre fall kan ett underkännande bli aktuellt.

Uppläggning: Transportsträckan före själva överfallet ska vara ca 30 m. Den figurant som ska utföra dubbelretningen står i en grupp om minst tre personer. Figurantens utgångsläge för överfallet är ca 6 m bakom och något till höger om föraren. Det är tävlingsledaren som tecknar åt figuranten att inleda sitt överfall. Då föraren avväpnat figuranten och har hunden under kontroll vid sidan fortsätter transporten av de två figuranterna på tillsägelse av tävlingsledaren ca 15 m och avslutas av tävlingsledaren med en halt vid utgångspunkten för nästa moment.

BEVAKNING I Koefficient 2

Kommando: ”Pass på”

Som ”Bevakning I” i högre klass men föraren tar med sig den passiva figuranten och avlägsnar sig ca 30 m till anvisad plats samt prövas hunden i tre förflyttningar.

Bedömning: Som ”Bevakning I” i lägre klass.

I de följande momenten är figuranten iförd skyddsärm.

TRANSPORT II Koefficient 2

Kommando: ”Fot, pass på”

Som ”Transport I” i högre klass men efter överfallet fortsätter transporten på tillsägelse av tävlingsledaren ca 15 m och avslutas med en halt.

Bedömning: Som ”Transport I” i lägre klass men momentet är slut efter halten efter överfallet och bedöms ej under den tid överfallet pågår.

ÖVERFALL II Koefficient 2

Som ”Överfall I” i högre klass.

Bedömning: Som ”Överfall I” i högre klass.

Uppläggning: Som ”Överfall I” i högre klass.

MODPROV Koefficient 3

Kommando: ”Revir”

Som i högre klass men figuranten går ut till en punkt ca 40 m från föraren.

Bedömning: Som i högre klass.

Uppläggning: Som i högre klass.

SLÄPPANDE Koefficient 2

Som i högre klass.

Bedömning: Som i högre klass.

BEVAKNING II Koefficient 2

Kommando: ”Pass på”

Som ”Bevakning I” i högre klass, men föraren avlägsnar sig ca 30 m samt prövas hunden i tre förflyttningar.

Bedömning: Som ”Bevakning I” i lägre klass.

FLYKT MED SKOTT Koefficient 2

Kommando: ”Revir”

Efter anvisning från tävlingsledaren flyr figuranten, som försetts med pistol, från förare och hund, som i utgångsläget står ca 3 m bakom figuranten. Efter ca 25 m flykt och på tävlingsledarens tillsägelse och tecken kommenderas hunden till angrepp. Då den är ca 15 m från figuranten vänder sig denne något mot hunden och avlossar ett skott i luften samtidigt som flykten fortsätter i en sväng till höger. Föraren får inleda avhämtrandet då skottet avlossas.

Bedömning: Momentet börjar då figuranten startar flykten och är slut då föraren har hunden under kontroll vid sidan efter att ha avväpnat figuranten. Hund som visar rädsla för skottet ska erhålla avsevärd sänkning av betyget. Hund som släpper då föraren är på längre avstånd än ca 10 m underkänns.

Uppläggning: Då hunden angripit ska kamp mot den upptas till dess föraren beordrar figuranten ”Stå stilla”. Släpper hunden bettet ska dock figuranten avbryta sitt agerande.

Summa koefficient för specialmoment i skyddshundsgrupp elitklass 53

Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i skyddshundsgrupp elitklass 80

Specialmoment

spårhundsgruppen

Allmänt

Bedömning:

Hundens framförande

Hunden ska arbeta självständigt i en sele eller dylikt och en max 15 m lång lina, varav minst 10 m mellan förare och hund vid arbete i överskådlig terräng. Föraren äger rätt att tillfälligtvis släppa linan eller korta av densamma vid oöverskådlig terräng, buskage och dylikt. Om föraren obefogat kortar av linan reduceras betyget. Hund som vid något tillfälle frigörs från linan och spårar eller söker fritt ska underkännas.

Under uppletandet av spåret äger föraren rätt att dirigera hunden i rutan fram till dess hunden funnit spåret.

Omspår

Om hund råkar ut för störning av personer eller djur bör detta endast i verkligt exceptionella fall kunna motivera ett nytt spår. Om ”Påsläpp på spår” eller ”Uppletande av spår” kunnat bedömas innan störningen inträffade utförs och bedöms endast momentet ”Spårning”.

Upplägning:

Apportföremål

Apportföremål ska vara av enhetligt utförande. Metall eller material som icke behåller vittring av spårläggaren ska icke användas. Icke heller får användas föremål, som till färgen tydligt bryter av mot marken. Föremålen ska i appellklass-högre klass vara av bearbetat virke ca 10–12 cm långa och ca 2 cm tjocka. I elitklass ska föremålen vara av icke avbarkade delar av gren eller stam, ca 10–12 cm långa och ca 2–2,5 cm tjocka. I samtliga klasser ska sista föremålet vara tre gånger så långt som övriga föremål. Samtliga föremål ska ha märke eller nummer, som utvisar vilket spår de tillhör, samt datummärkning. Föremål får inte placeras närmare vinkel än ca 50 m (lägre klass och högre klass) resp 10 m (elitklass) och inte heller placeras tidigare än efter ca 100 m spårsträcka. För att apporterna ska erhålla vittring måste de hanteras av spårläggaren under spårets utläggande. Apporterna får inte gömmas men ej heller placeras iögonenfallande.

Spåret

Utläggandet av spåret får inte ske inom förarens eller hundens åsyn.

Vinkel får ej placeras tidigare än efter ca 100 m spårsträcka. Spår eller återgång i terrängen får inte läggas närmare rutan/utgångspunkten än ca 60 m.

Redovisning

Då spårningen begränsas av en max-tid ska arrangören tillse att funktionär i anslutning till spårets slut (dock ej så nära att ekipaget kan störas i arbetet) kontrollerar att maxtiden inte överskrids. Detta innebär inte att funktionären måste vara på plats under hela spårtiden men åtminstone i god tid innan maxtiden går ut. Föraren måste hinna ta slutföremålet innan maxtiden gått ut. Föraren ska före momentets början informeras om hur redovisningen ska ske.

Lägre klass

BUDFÖRING MED SKOTT Koefficient 4

Kommando: ”Marsch”

Som i skyddshundsgrupp lägre klass.

Bedömning: Som i skyddshundsgrupp lägre klass.

Uppläggning: Som i skyddshundsgrupp lägre klass.

PÅSLÄPP PÅ SPÅR Koefficient 7

Kommando: ”Spår, apport”

Hunden släpps på spåret, vars utgångspunkt och utgångsriktning angivits.

Bedömning: Momentet börjar då hunden, efter tävlingsledarens klartecken, släpps på spåret och är slut på tävlingsledarens tillsägelse till domarna efter ca 60 m spårning. Föraren väljer själv sättet för påsläppet. Hunden ska arbeta självständigt på spåret. Om det klart kan fastslås att föraren under spårningen dirigerar hunden ska momentet underkännas. Hund som t ex slår i en vinkel men utan att göra uppehåll i arbetet tar upp det fortsatta spåret vid första kontakten bör ej erhålla betygsreducering. Det är tillåtet för föraren att vid ”tappt” gå tillbaka till den punkt, där hunden senast var på spåret. Om föraren utnyttjar denna rätt bör högre betyg än 8 ej ges. Detta moment och följande moment ”Spårning” utförs sammanhängande men ett underkännande i ”Påsläpp på spår” hindrar inte att hunden får fortsätta på momentet ”Spårning”. Någon ytterligare påvisning på spåret (förutom den inledande angivelsen av utgångspunkt och utgångsriktning) görs dock ej.

Uppläggning: Domarna ska kunna följa hundens spårarbete under ca 60 m. Inget föremål ska placeras på denna spårsträcka.

SPÅRNING Koefficient 24

Kommando: ”Spår, apport”

Spårning på ett ca 1000 m långt (inklusive ”Påsläpp på spår”) ca 60–80 minuter gammalt, icke-förarspår.

Spåret ska gå i ett flertal vinklar och genom omväxlande terräng. Spårläggaren ska lägga ut åtta föremål på spåret, därav ett vid spårets slut. Spårtiden (inklusive ”Påsläpp på spår”) får uppgå till högst 30 minuter.

Bedömning: Momentet börjar i omedelbar anslutning till att momentet ”Påsläpp på spår” tagit slut och är slut då hunden funnit slutföremålet eller maxtiden utgått. Bedömningen grundar sig enbart på de redovisade föremålens antal och skick samt att maxtiden ej överskridits. För högsta betyg måste samtliga föremål redovisas, om ett föremål saknas är maxbetyget 9, om två föremål saknas är max-betyget 8 osv, dock gäller att om slutföremålet saknas så underkänns momentet. Om föremål uppenbart skadas (tuggas) av hunden bör betyget sänkas, dock givetvis i mindre utsträckning än om hunden inte funnit föremålet.

Så långt möjligt ska tillses, att hund icke tillåts komma in på annan tävlandes spårmark. Då risk för detta föreligger, ska föraren beordras att avbryta spårarbetet, varvid provet underkännes.

Uppläggning: Tiden räknas från när föraren släpper på hunden på spåret i momentet ”Påsläpp på spår”. Spår i samma terrängavsnitt bör ej läggas närmare varandra än 150 m.

Summa koefficient för specialmoment i spårhundsgrupp

lägre klass 35

Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i spårhundsgrupp

lägre klass 60

Högre klass

UPPLETANDE AV FÖREMÅL Koefficient 8

Kommando: ”Leta, apport” och/eller tecken – ”Loss”

Som i skyddshundsgrupp högre klass.

Bedömning: Som i skyddshundsgrupp högre klass.

Uppläggning: Som i skyddshundsgrupp högre klass.

UPPLETANDE AV SPÅR Koefficient 8

Kommando: ”Sök spår” och/eller tecken

Spåret ska gå genom en 30 x 30 m stor ruta och ha en sträckning av minst 30 m inom rutan. Tävlingsledaren anvisar mittpunkten på en av de 30 m långa sidorna. Från denna punkt ska hunden påbörja sök efter spåret. Hunden ska själv ta upp spåret inom 4 minuter, men om den misslyckas ska föraren anvisa en punkt utanför området, där spåret med säkerhet passerar.

Bedömning: Momentet börjar då föraren efter klartecken av tävlingsledaren sänder hunden för att söka spår och är slut då ekipaget lämnar rutan på rätt spår och i rätt riktning eller då tiden utgått. Om ekipaget inte inom angiven tid lämnat rutan på rätt spår och i rätt riktning underkänns momentet. Om hunden inte tar upp spåret vid första kontakten kan högre betyg än 7 ej ges. Om hund bakspårar och ekipaget därför återkallas till rutan kan högre betyg än 7 ej ges. Om hund bakspårar men självmant vänder innan återkallande skett ska betygsreducering härför ej ske. En förutsättning för att hunden ska påvisas spåret efter ett misslyckat uppletande är att den innan dess presterat något arbete för att ta upp spåret.

Uppläggning: Utmärkande av rutor ska ske senast 12 timmar före beräknat påsläpp. Påvisningspunkt ska om möjligt vara naturlig (sten, buske etc) och ligga ca 20 m från rutan. Om speciell markering skett får den inte kunna upptäckas av föraren från rutan. Spåret ska ha en sträckning av minst 30 m innan det går in i rutan och får inte skära den sida av rutan varifrån föraren sänder in hunden. Föraren ska inte tillåtas lämna rutan utom för att följa hund som spårar rätt. Vid bakspår kommenderas ”Bakspår – tillbaka till rutan” då föraren passerar rutgränsen. I annat fall kommenderas ”Tillbaka till rutan” då föraren passerar rutgränsen. Tävlingsledaren meddelar när en minut återstår.

SPÅRNING Koefficient 20

Kommando: ”Spår, apport”

Som i lägre klass, men spåret ska vara ca 1200 m långt och ca 80–100 minuter gammalt, samt får spårtiden uppgå till högst 35 minuter.

Bedömning: Som i lägre klass, men momentet börjar då ekipaget lämnar upptagsrutan på rätt spår och i rätt riktning eller, vid påvisning, då hunden släpps på spåret vid anvisad punkt.

Uppläggning: Som i lägre klass, men tiden räknas från då ekipaget lämnar upptagsrutan på rätt spår och i rätt riktning eller, vid påvisning, då hunden släpps på spåret vid anvisad punkt.

Summa koefficient för specialmoment i spårhundsgrupp

högre klass 36

Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i spårhundsgrupp

högre klass 60

Elitklass

UPPLETANDE AV FÖREMÅL Koefficient 8

Kommando: ”Leta, apport” och/eller tecken –”Loss”

Som i skyddshundsgrupp högre klass, men alla föremål ska apporteras in.

Bedömning: Som i skyddshundsgrupp högre klass, men för godkännande krävs att hunden finner och apporterar minst två föremål. För högsta betyg krävs att hunden avlämnar fjärde föremålet som vid apportering.

Uppläggnig: Som i skyddshundsgrupp högre klass.

UPPLETANDE AV SPÅR Koefficient 8

Kommando: ”Sök spår” och/eller tecken

Som i högre klass, men rutan ska vara 30 x 40 m och om hunden misslyckas får den ej delta i det efterföljande momentet ”Spårning”.

Bedömning: I tillämpliga delar som i högre klass.

Uppläggnig: I tillämpliga delar som i högre klass.

SPÅRNING Koefficient 22

Kommando: ”Spår, apport”

Som i lägre klass, men spåret ska vara ca 1500 m långt och ca 100–120 minuter gammalt, innehålla minst en spetsig vinkel samt får spårtiden uppgå till högst 40 minuter.

Bedömning: I tillämpliga delar som i högre klass.

Uppläggnig: I tillämpliga delar som i högre klass.

Summa koefficient för specialmoment i spårhundsgrupp elitklass 38

Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i spårhundsgrupp elitklass 65

Specialmoment rapporthundsgruppen

Allmänt

Bedömning:

Momentets början och slut

Momentet börjar i och med att tävlingsledaren anvisar uppkopplingsplats på A-stationen och slutar när den sista hunden i klassen fullföljt momentet eller överskridit max-tiden.

Principer för betygsättningen

Baserat på samtliga uppnådda totaltider konstaterar domarna gemensamt vilka max-betyg enligt nedan som gäller för de olika hundarna. Vardera domaren tar sedan vid betygsättningen hänsyn till egna iakttagelser beträffande stationsuppträdande, ojämnt tempo etc, dock gäller att om någon av domarna underkänner en hund på grund av hundens uppträdande så får hunden ej fortsätta provet. Domaren på utestationerna bedömer vad som händer under utmarschen efter det att hundarna lämnat stationsområdet vid A. Med undantag för ovan nämnda kontroll av totaltiderna sker domarnas betygsättning helt självständigt.

Totaltiden

Vidstående tabell visar hur max-betyget beror av tidsdifferensen till snabbaste hund. Dock gäller att om snabbaste hund har en totaltid som överstiger 4 minuter 30 sekunder (appellklass), 11 minuter (lägre klass), 14 minuter (högre klass) respektive 21 minuter (elitklass) räknas tidsdifferensen i stället mot ovan angivna tider. En förutsättning för att en hund ska kunna ges godkänt betyg är dock att för klassen angiven max-tid inte överskridits.

Tidsdifferens (anges i min och sek)			
Akl	Lkl-hkl	Ekl	Max-betyg
-1.00	-2.00	-1.30	10
		1.31-3.00	9,5
1.01-2.00	2.01-4.00	3.01-4.30	9
		4.31-6.00	8,5
2.01-3.00	4.01-6.00	6.01-7.30	8
		7.31-9.00	7,5
3.01-4.00	6.01-8.00	9.01-10.30	7
		10.31-12.00	6,5
4.01-5.00	8.01-10.00	12.01-13.30	6
		13.31-15.00	5,5
5.01-	10.01-	15.01-	5

Ojämnt tempo

Som ojämnt tempo räknas de fall då hund använder sig av en längre tid på en kortare sträcka. För hund med ojämnt tempo är max-betyget 9.

Tystnad

För högsta betyg får hund endast avge kortvarigt och dämpat gnäll. Om hunden vid något tillfälle gnäller högljutt eller avger ett skall ges ej högre betyg än 9. Om hunden gnäller ljudligt under längre tid eller avger flera skall reduceras betyget ytterligare. Hund som genom skall eller annat oljud verkar störande ska underkännas och med omedelbar verkan avstängas från fortsatt deltagande i provet.

Sändande

Hund ska framföras till startplatsen som vid linförighet resp. fritt följ, men med en tillåten marginal på ca 0,5 m. Föraren får utan neddrag kommandera hunden att sitta kvar innan 15- resp 30-sekundersperioden börjat. Om hunden intar annan ställning vid förarens sida än sittande är maxbetyget 9. Hund som tjuvstartar kan tilldelas högst betyg 6, detta under förutsättning att den låter sig inkallas inom ca 10 m, annars underkännas den. Om domaren anser att en hund t ex kraftigt störts av återvändande hund vid sändandet kan sändandet bli aktuellt. I dylika undantagsfall sker ingen betygsreducering på grund av omsändandet, tiden omräknas också.

Mottagande

Hunden ska tas emot på anvisad plats. Föraren får locka på hunden då den kommit in på stationsområdet. Om föraren lockar på hunden på längre avstånd är max-betyget 9.

Upplägning:

Rapportsträckan

I lämpliga fall används samma stationer för lägre, högre och elitklass. Appellklass anordnas separat, och i lättare terräng. Rapportsträckan bör i huvudsak ha en rak sträckning. Detta innebär att den under inga förhållanden får ha formen av ett U, då det i sådana fall finns möjligheter till stora tidsvinster för hundar som genar. Sträckan får ej heller läggas i närheten av trafikerad väg.

Om, i högre och elitklass, störningar arrangeras måste beaktas att störningarna inte ges formen av ett hot mot hundarna, ej heller må någon locka på hunden eller söka med kommando påverka den.

I samtliga klasser (utom appellklass) ska ca 30 m vid sidan av rapportsträckan finnas två skyttar utplacerade. Då hunden passerar ska de avlossa ett skott vardera. Skyttarna måste under hela provet vara placerade på sträckan A–B.

Stationerna

Framföringssträckan ska vara ca 20 m och väl utmärkt. Likaså ska stationsområdet (ca 50 m från platsen för sändande/mottagande) vara tydligt utmärkt på samtliga stationer. Avståndet mellan uppkopplingsplatserna bör vara sådant att hundarna ej stör varandra.

Platserna ska tydligt utmärkas med startnummer och i förekommande fall även klass. Uppkopplingsplatserna bör placeras på ett likvärdigt sätt i nära anslutning till ev. förlängning. Vid uppkopplingsplatsen äger föraren rätt att hålla hunden med liggunderlag samt även förse hunden med dryck och godis eller annan föda. Förarna ska ges tillfälle att värma upp hundarna. Tävlingsledaren anvisar plats för uppvärmningen som ska ske så att övriga hundar ej störs. Normalt får föraren avhämta hunden då föregående hund sänts (motsvarande tid för första hunden). I undantagsfall (lång uppvärmningstid vid kallt väder) kan tävlingsledaren meddela att hundarna får avhämtas tidigare.

Sändande

Då hunden inkommit till station ska den ges tillfälle till minst 5 min vila innan den sänds på nytt. Tidsintervallet mellan hundar vid sändande ska vara 3 min mellan hundar i samma klass, mellan klasserna kan arrangören lägga ett längre tidsintervall vid sändande från station B. Om flera klasser samtidigt använder samma bana ska högsta klassen starta först från station B. Från övriga stationer sänds hundarna i den ordning de inkommit. Före sändande från station meddelar tävlingsledaren tider till de tävlande enligt följande.

Appellklass: ”2 minuter kvar – 1 minut kvar – 15 sekunder – 10 sekunder – 5 sekunder – Skicka!”

Övriga klasser: ”2 minuter kvar – 1 minut kvar – 30 sekunder – 10 sekunder – 5 sekunder – Skicka!”

Ekipaget ska vara vid sändplatsen under minst 15 sek (appellklass) resp. 30 sek (övriga klasser) före sändandet. Om föraren inställer sig för sent vid sändplatsen förskjuts starten så att ovanstående krav ändå uppfylls, tiden omräknas dock inte. Observera att man ej börjar räkna ny 15- resp. 30-sekundersperiod efter att hund tjuvstartat. Under de sista 15 sek (appellklass) respektive 30 sek (övriga klasser) ska rapporthalsbandet antingen under hela tiden vara anbringat på hunden eller hållas av föraren i höger hand på ett sådant sätt att det inte påverkar hunden. Hund får inte sändas utan att ha försetts med rapporthalsband. Hund som ej lämnat stationsområdet inom 1 min efter sändandet ska efter beslut av domaren inkallas och får ej vidare delta i provet. Samma gäller för hund som lämnat stationsområdet men därefter vänder tillbaka till detta.

Mottagande

Tiden ska avläsas då hunden kommit in på stationen och föraren fått hunden under kontroll.

Förflyttningar

Tävlingsledaren meddelar aktuell tävlingsstid vid station A före förflyttning till station B. Vid förflyttning från station A ska marschordningen vara i startnummerordning. Förare som för flera hundar väljer fritt en av de lottade positionerna i ledet. Skyttarna går sist i ledet och intar sina skjutplatser omärkligt för hundarna. De första ca 100 m av förlängningarna ska alltid ske i sträckornas naturliga förlängning. Det får ej förekomma att man vid något tillfälle under momentet går tillbaka på sträckan.

Användande av GPS

Så kallad "Hund-pejl", alltså GPS-enhet som anbringas på hundens halsband och som kommunicerar med en handenhet där hundens position i terrängen kan ses, får användas under momentet "Rapportföring" under förutsättning att handenheten överlämnas till tävlingsledningen före momentets början. Den förvaras sedan enligt förarens önskemål antingen på A-stationen eller på utestationerna. Den får inte användas under pågående moment, om så sker betraktas momentet som avbrutet. Detta förbud gäller även för domarna som inte får använda GPS:en som hjälp vid bedömningen. Handenheterna återlämnas då momentet är slut.

Lägre klass

BUDFÖRING MED SKOTT Koefficient 4

Kommando: "Marsch"

Som i skyddshundsgrupp lägre klass.

Bedömning: Som i skyddshundsgrupp lägre klass.

Uppläggning: Som i skyddshundsgrupp lägre klass.

RAPPORTFÖRING Koefficient 31

Kommando: "Marsch"

Båda förarna beger sig med hunden kopplad till en punkt A. Därifrån beger sig den ene med hunden kopplad till en punkt B på ca 1100 m avstånd från A. Hunden sändes sedan från B till A.

Sedan den sista hunden sänts beger sig förarna till en punkt C, belägen ca 400 m från B. Hunden sändes sedan från A till C. Hunden framföres kopplad till sändplatsen och ska kopplad stanna kvar där tills den tillåts starta. Provet ska vara avslutat inom 18 minuter.

Summa koefficient för specialmoment i rapporthundsgrupp

lägre klass 35

Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i rapporthundsgrupp lägre klass 60

Högre klass

UPPLETANDE AV FÖREMÅL Koefficient 8

Kommando: ”Leta, apport” och/eller tecken – ”Loss”

Som i skyddshundsgrupp högre klass.

Bedömning: Som i skyddshundsgrupp högre klass.

Uppläggning: Som i skyddshundsgrupp högre klass.

RAPPORTFÖRING Koefficient 28

Kommando: ”Marsch”

Som i lägre klass, samt sändes hunden även tillbaka till A från C. Störningar av olika slag får förekomma. Hunden framföres okopplad till sändplatsen och ska okopplad stanna kvar där tills den tillåts starta. Provet ska vara avslutat inom 24 minuter.

**Summa koefficient för specialmoment i rapporthundsgrupp
högre klass 36**

**Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i rapporthunds-
grupp högre klass 60**

Elitklass

UPPLETANDE AV FÖREMÅL Koefficient 8

Kommando: ”Leta, apport” och/eller tecken – ”Loss”

Som i skyddshundsgrupp högre klass, men alla föremål ska apporteras in.

Bedömning: Som i skyddshundsgrupp högre klass, men för godkännande krävs att hunden finner och apporterar minst två föremål. För högsta betyg krävs att hunden avlämnar fjärde föremålet som vid apportering.

Uppläggning: Som i skyddshundsgrupp högre klass.

RAPPORTFÖRING Koefficient 30

Kommando: ”Marsch”

Som i högre klass, samt beger sig förarna vid C, sedan sista hunden sänts, till en punkt D, belägen ca 500 m från C. Hunden sändes sedan från A till D. Provet ska vara avslutat inom 36 minuter.

Summa koefficient för specialmoment i rapporthundsgrupp elitklass 38

Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i rapporthundsgrupp elitklass 65

Specialmoment sökhundgruppen

Allmänt

Bedömning:

Momentets början och slut

Momentet (och tidtagningen) börjar då föraren tillsammans med hunden efter tävlingsledarens klartecken går in i området. Momentet är slut då maxtiden utgått, med följande undantag:

- I alla klasser utom elitklass gäller att om hunden innan max-tidens utgång funnit och markerat samtliga figuranter är momentet slut då ekipaget återfört den sista figuranten till stigen. (I elitklass ska hunden fortsätta arbeta tills tiden går ut eller föraren passerar mittstogens slutmarkering)
- Momentet är slut om föraren före max-tidens utgång passerar mittstogens slutmarkering.

Metodik och dirigering

Genomsökandet är ett s.k. vindarbete där hunden ska avstöva terrängen med relativt ”hög näsa” för att på så sätt söka få vittring av figuranten. Hunden bör således inte spåra, eftersom detta omöjliggör erforderlig systematik i arbetet. Vid betygsättningen ska stor hänsyn tas till om hunden söker enligt förarens dirigering samt om den använder efter terrängförhållandena lämpad snabbhet. Detta innebär att det är föraren som bestämmer var hunden ska söka och även hur lång tid som ska anslås för arbete i det ena eller andra terrängavsnittet. Hund som påtagligt brister i systematik under sökarbetet bör inte ges högre betyg än 7. Om det är uppenbart att hund brister i kontakt med föraren och t.ex. ej utan svårighet kan återkallas, bör den ej ges högre betyg än 6. För högsta betyg äger föraren ej rätt att via halsring, tjänstetecken etc styra och föra hunden. Hunden får inte ”klibba” vid föraren under arbetet.

Markering

Hunden får endast markera vid figurant eller vid större föremål (jacka, ryggsäck eller dylikt). Annars räknas det som blindmarkering och ger högst betyg 7. Upprepas felet underkänns hunden. Som blindmarkering räknas också de fall då hunden inte kan vägleda föraren till figuranten/föremålet. Tappar hunden rullen på väg till föraren betraktas detta icke som blindmarkering, betyget ska dock reduceras. För skallmarkerande hund gäller att markeringen ska vara vägledande, d.v.s. föraren ska utan svårighet kunna lokalisera hund och figurant.

Hund som finner men ej markerar figuranten och senare återvänder och markerar, ska ges betygsneddrag. Det är nödvändigt för domaren att följa efter föraren ut för att kunna avgöra om hundens markering varit tillräckligt noggrann och för att sedan kalla fram figuranten. Hund som lätt vidrör, exempelvis nosar eller ger figuranten en snabb slickning, bör ej er-

hålla betygsreducering därför. För hund som hanterar figuranten omilt reduceras betyget, dock alltid i mindre utsträckning än om figuranten inte hittats. Hund som uppvisar andra brister vid markeringen, t.ex. biter i liggunderlag eller tar figurantens vante, ges neddrag med 1–2 betygsenheter. I appellklass och lägre klass gäller att rullhund förs kopplad under såväl påvisning som framtagande av figurant och återgång till stigen, skallhund kopplas upp före framtagandet av figurant och förs kopplad vid återgången. I högre och elitklass gäller att rullhund kopplas loss före framtagande av figurant, vid återgång till mittstigen ska såväl skall- som rullhund föras fritt men under kontroll. Hunden får sedan sändas ut igen då funktionärerna anslutit till gruppen.

Antal markerade figuranter

Om hund missar mer än en figurant kan den inte godkännas. Om hund missar en figurant kan den tilldelas högst betyg 7.

Upplägning:

Sökområdet

Provet ska genomföras i starkt kuperad och betäckt terräng inom ett område som tydligt ska kunna anges och vars storlek anges vid resp klass. Eventuellt kan områdets gränser utmärkas med snitsel, lina e dyl. Uppmärksammas bör att söktjänsten så långt som möjligt ska förläggas till sådana platser, som möjliggör en prövning av hundens förmåga att lokalisera figuranterna under komplicerade förhållanden.

Appellklass får inte använda samma område som sökhundsgruppen.

Under provet följes föraren, på sådant avstånd att hundens arbete ej störs, av dels vederbörande funktionärer, dels de under arbetet funna figuranterna. Utöver erforderliga funktionärer får inga andra personer uppehålla sig i området utan tävlingsledarens godkännande.

Mittstigen ska märkas med meterangivelse på var 100:e meter. Vid start avgör föraren själv åt vilket håll hunden ska börja söka.

Figuranterna ska utplaceras på samma platser för samtliga hundar inom resp klass. Figurant ska stilla och tyst kvarbli i oförändrad ställning tills föraren avhämtat hunden hos denne. Tävlingsledaren meddelar när 1 min återstår.

Avvallning

Avvallning sker genom att personer och hundar går kors och tvärs genom området, såväl parallellt med som i vinkel mot mittstigen.

Avvallning ska ske före första hund och bör upprepas efter var femte hund. Vid den upprepade vallningen behöver inte hundar ingå.

Störningar

Om sökhundsekipaget påträffar bärplockare eller dylikt ska tidskompensation ges. Klockan ska i sådana fall stoppas, då störningen konstateras och ska åter sättas igång, då störningen upphört. Föremål får ej placeras ut som störningar.

Tidtagning

Tiden tas som effektiv söktid. Detta innebär att tidtagningen startas då momentet börjar och att uppehåll i tidtagningen sedan görs vid markering. Klockan stoppas då när föraren börjar avhämtandet (skallmarkering) resp påvisningen (rullmarkering), och startas igen då funktionärerna (inte föraren) åter anslutit till gruppen (efter funnen figurant eller konstaterad blindmarkering).

Föraren har möjlighet att vattna hunden på stigen när som helst vid tillfällena då tidtagningen pågår.

Lägre klass

BUDFÖRING MED SKOTT Koefficient 4

Kommando: "Marsch"

Som i skyddshundsgrupp lägre klass.

Bedömning: Som i skyddshundsgrupp lägre klass.

Uppläggning: Som i skyddshundsgrupp lägre klass.

GENOMSÖKANDE AV OMRÅDE OCH MARKERING Koefficient 31

Kommando: "Sök" och/eller tecken – ("Visa")

Söksområdet ska vara 100 m brett och 100 m långt.

Tre figuranter ska vara utplacerade. Av dessa ska en vara helt dold (i källare, mindre skjul, övertäckt skyddsvärn eller dylikt), en så dold att den ej är fullt synlig och en öppet placerad.

Föraren anvisas en mittlinje i området att avancera längs, och dirigerar från denna hundens arbete med kommandon och/eller tecken. Hunden ska snabbt i slag åt båda sidor genomsöka området.

Hunden ska när den funnit en figurant markera detta för föraren, antingen genom att ge skall samt kvarstanna i figurantens omedelbara närhet tills föraren kommit till platsen, eller gripa en i halsbandet hängande rapportrulle och med denna återvända till föraren, som kopplar hunden och låter den på kommando "Visa" föra sig till figuranten.

Den effektiva söktiden får uppgå till högst 8 min.

**Summa koefficient för specialmoment i sökhundsgrupp
lägre klass 35**

**Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i sökhundsgrupp
lägre klass 60**

Högre klass

UPPLETANDE AV FÖREMÅL Koefficient 8

Kommando: ”Leta, apport” och/eller tecken – ”Loss”

Som i skyddshundsgrupp högre klass.

Bedömning: Som i skyddshundsgrupp högre klass.

Uppläggning: Som i skyddshundsgrupp högre klass.

GENOMSÖKANDE AV OMRÅDE OCH MARKERING Koefficient 28

Kommando: ”Sök” och/eller tecken – (“Visa”)

Som i lägre klass, men sökområdet ska vara 100 m brett och 200 m långt och den effektiva söktiden får uppgå till högst 13 min.

**Summa koefficient för specialmoment i sökhundsgrupp
högre klass 36**

**Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i sökhundsgrupp
högre klass 60**

Elitklass

UPPLETANDE AV FÖREMÅL Koefficient 8

Kommando: "Leta, apport" och/eller tecken – "Loss"

Som i skyddshundsgrupp högre klass, men alla föremål ska apporteras in.

Bedömning: Som i skyddshundsgrupp högre klass, men för godkännande krävs att hunden finner och apporterar minst två föremål. För högsta betyg krävs att hunden avlämnar fjärde föremålet som vid apportering.

Uppläggning: Som i skyddshundsgrupp högre klass.

GENOMSÖKANDE AV OMRÅDE OCH MARKERING Koefficient 30

Kommando: "Sök" och/eller tecken – ("Visa")

Som i lägre klass, men sökområdet ska vara 100 m brett och 300 m långt, två figuranter helt dolda och en öppet placerad, och den effektiva söktiden får uppgå till högst 17 minuter.

Summa koefficient för specialmoment i sökhundsgrupp elitklass 38

Summa koefficient (lydnadsmom + specialmom) i sökhundsgrupp elitklass 65

Materiel

Rasens medelhöjd enligt standard	Bredd	Höjd		Tungt föremål
		Akl/Lkl	Hkl/Ekl	
Under 35 cm	100 cm	35 cm	45 cm	1 kg
35–45 cm	100 cm	45 cm	55 cm	2 kg
45,5–55 cm	100 cm	55 cm	70 cm	3 kg
Över 55 cm	100 cm	65 cm	85 cm	4 kg

Rasförteckning per kategori enligt tabellen ovan finns på SBK:s hemsida. Möjlighet finns att mäta in individ varvid den kan hamna i en annan kategori, inmättningsresultatet (mankhöjden) ska då vara infört i SBK Tävlings och meddelas arrangören vid anmälan. Bestämmelser för inmätning finns på SBK:s hemsida.

Principskisser samt annan information om utformning av hinder och apportföremål finns på SBK:s hemsida.

Svenska Brukshundklubben
Box 4, 123 21 Farsta

Besöksadress: Fryksdalsbacken 20, Farsta
Telefon växel: 08 – 505 875 00, Fax: 08 – 505 875 99

Hemsida: www.brukshundklubben.se
E-post: info@brukshundklubben.se

Svenska Kennelklubben
163 85 Spånga

Besöksadress: Rinkebysvängen 70, Spånga
Telefon växel: 08 – 795 30 00 , Fax: 08 – 795 30 40

Hemsida: www.skkl.se
E-post: info@skkl.se